

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

MAI 1952

ROK III

Nr. 20(55)

1952

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y
/ważniejsze informacje/

I POLITYKA GOSPODARCZA		str.
Związek Radziecki	Główne zasady radzieckiej polityki handlowej	1
Albania	Wykonanie planu gospodarczego na I kwartał 1952 r.	4
Bulgaria	Reforma walutowa, zniesienie systemu kartkowego, obniżka cen i podwyżka płac	5
Chińska Republika Ludowa	Międzynarodowe stosunki handlowe Chin	6
Czechosłowacja	Handel z krajami zacofanymi gospodarczo	9
Mongolska Republika Ludowa	Wyniki wykonania planu rozwoju gospodarki narodowej i kultury na roku 1951	11
Niemiecka Rep. Demokratyczna	Zadanie handlu zagranicznego w planie gospodarczym na rok 1952	12
Rumuńska Rep. Ludowa	Wykonanie planu na I kwartał 1952 roku	14
Węgierska Rep. Ludowa	Wykonanie planu gospodarczego na I kwartał 1952 r.	16
Francja	Sytuacja gospodarcza	19
Holandia	Sytuacja gospodarcza	22
Niemcy Zachodnie	Sytuacja gospodarcza	27
Wielka Brytania	Sytuacja gospodarcza	30
	Zaostrzenie się walki o rynki zbytu	39
Indie	Sytuacja gospodarcza	42
Japonia	Sytuacja gospodarcza	45
Stany Zjednoczone A.P.	Sytuacja gospodarcza	51
	Bank Eksportowo-Importowy USA - narzędziem monopoli amerykańskich	56
II. UMOWY HANDLOWE I PIATNICZE		61
III. REGULACJA OBROTÓW HANDLOWYCH		71
IV. C I A		79

Redakcja i administracja:

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża Nr. 35, tel. 8-98-90

POLITYKA GOSPODARCZA

Kraje obozu pokoju

ZWIAZEK SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK RAD

Główne zasady radzieckiej polityki handlowej

W związku z sesją Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie miesięcznik radziecki "Wnieszajaja Torgowla" opublikował artykuł na temat zasad polityki handlowej Z.S.R.R., który poniżej przytaczamy w skrócie:

Radziecka polityka handlowa stanowi składową część polityki zagranicznej Z.S.R.R., prowadzonej w imię obrony pokoju i wzmocnienia stosunków handlowych ze wszystkimi krajami.

W swoich stosunkach z państwami obcymi Związek Radziecki wychodzi z założenia, że możliwym jest współistnienie rozmaitych systemów gospodarczych i pokojowa pomiędzy nimi współpraca. Kierownicy państwa radzieckiego niejednokrotnie podkreślali, że współpraca taka jest możliwa i pożądana.

Handel zagraniczny Z.S.R.R. służy interesom rozwoju gospodarki pokojowej. Nieustanny rozwój radzieckiej gospodarki narodowej w okresie powojennym oznacza nowy wzrost rezerw materialnych, co pozwala na poważne rozszerzenie wymiany z innymi krajami. W chwili obecnej Związek Radziecki ma nieporównanie więcej możliwości dla nawiązania stosunków z innymi krajami, niż w okresie przedwojennym.

Zwiększenie produkcji przemysłowej i rolniczej pozwala Związkowi Radzieckiemu przeznaczać coraz większe ilości towarów na eksport, przy czym w latach powojennych składają się nań w znacznych ilościach nie tylko artykuły żywnościowe i surowce, lecz również różnorodny sprzęt przemysłowy.

Równocześnie Z.S.R.R. kupuje rozmaite urządzenia i surowce dla swojego, rozwijającego się przemysłu pokojowego oraz wszelkie towary konsumpcyjne w celu zaspokojenia zapotrzebowania rynku wewnętrznego. Związek Radziecki, nie znający przeszkód w swoim rozwoju gospodarczym, może stale zwiększać import interesujących go towarów, które stanowią tradycyjny eksport innych krajów. Na skutek planowego, nie znającego kryzysów rozwoju gospodarki radzieckiej obce państwa mogą na rynku radzieckim znaleźć dla swoich towarów trwały zbyt, niezależny od żywiołowych wahań koniunktury rynku kapitalistycznego.

Radziecki handel zagraniczny zwiększa się z roku na rok. Wielkość jego już w r. 1949 przekroczyła przedwojenne obroty towarowe, a w ostatnich czasach wzrosła jeszcze bardziej.

Polityka handlowa Z.S.R.R. prowadzona jest w imię rozwoju stosunków handlowych z innymi państwami na zasadzie równości.

i obustronnych korzyści. Zasady te są podstawą współpracy gospodarczej, opartej na rzeczywistym równouprawnieniu.

Państwo radzieckie po raz pierwszy w historii wysunęło i zrealizowało zasadę rzeczywistej równości we wzajemnych stosunkach z innymi narodami. Nowa władza ludowa, ustanowiona w wyniku zwycięstwa Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, unieważniła wszystkie zawarte przez rząd carski z innymi państwami umowy i porozumienia, sankcjonujące przewagę jednej ze stron.

Nie pozwalając na ingerencję obcych państw w swoje sprawy wewnętrzne, Z.S.R.R. - zarówno w stosunkach ze wszystkimi wielkimi jak i małymi państwami - ściśle przestrzega zasady nie wtrącania się w wewnętrzne sprawy tych państw i przestrzegania ich suwerenności.

W stosunkach z innymi krajami - Z.S.R.R. zawsze konsekwentnie przestrzega zasady poszanowania wzajemnych interesów i nie narzucania jakichkolwiek żądań ekonomicznych lub politycznych.

Związek Radziecki nie żąda dla siebie żadnych szczególnych przywilejów i ulg. Państwo radzieckie nie wykorzystuje także trudności innych państw, dla uzyskania jakichkolwiek ustępstw politycznych lub narzucenia lichwiarskich warunków.

Niezbędnym warunkiem normalnego rozwoju stosunków handlowo-gospodarczych jest sumienne wykonywanie przez strony dobrowolnie przyjętych na siebie zobowiązań. Charakterystyczną cechą polityki handlowej Z.S.R.R. jest ściśle wywiązywanie się z podpisanych przez siebie umów. Związek Radziecki wymaga z kolei również od swoich partnerów należytego przestrzegania warunków zawartych umów.

Rozwój gospodarki narodowej w Z.S.R.R. opiera się przede wszystkim na stale rozszerzającym się rynku wewnętrznym. Wzrost produkcji przemysłowej i rolniczej z równoczesną systematyczną zniżką cen prowadzi do stałego zwiększania siły nabywczej ludności. Planowa gospodarka i nieustanny wzrost dobrobytu materialnego narodu radzieckiego wykluczają kryzys produkcji. Dlatego też Związkowi Radzieckiemu obce jest dążenie do ekspansji i do wypierania innych państw z rynków zagranicznych.

Z.S.R.R. nie usiłuje eksportować więcej, aniżeli jest to konieczne dla opłacenia jego importu i pokrycia innych wydatków, związanych z handlem zagranicznym. Ta polityka wyklucza powstanie niepomyślnych skutków, związanych z zaburzeniami bilansów handlowych i płatniczych, które powodują wzmożenie trudności dewizowych i pogorszenie sytuacji gospodarczej. W ten sposób gotowość Z.S.R.R. do kupowania w zamian za radzieckie towary artykułów zagranicznych będących pożywkami tradycyjnego eksportu innych krajów stwarza pomysły podstawy korzystnego dla obu stron handlu.

Szeroko stosowana po wojnie praktyka zawierania długoterminowych umów handlowych pomiędzy Z.S.R.R. i innymi państwami stanowi dodatnie zjawisko w handlu międzynarodowym. Długoterminowe umowy zapewniają uczestnikom zbyt ich artyku-

ków na rynkach zagranicznych i otrzymywanie niezbędnych dla nich towarów. Jak to wykazują pcowojenne radziecko-fińskie stosunki handlowe, umowy długoterminowe są korzystne również we wzajemnych stosunkach państwa socjalistycznego z państwami kapitalistycznymi.

W pierwszych latach po wojnie handel Z.S.R.R. z wieloma krajami Zachodu zaczął się rozwijać pomyślnie. Jednakże w wyniku ingerencji U.S.A w handel państw zachodnio-europejskich stosunki handlowe pomiędzy Zachodem a Wschodem zostały przerwane.

Przerwanie handlu pomiędzy Zachodem a Związkiem Radzieckim nie mogło zahamować rozwoju gospodarki Z.S.R.R. Natomiast w krajach Europy Zachodniej likwidacja tych stosunków handlowych wzmogła trudności gospodarcze, pogorszyła sytuację walutową i zwiększyła ich zależność od dolarowych źródeł zaopatrzenia.

Zupełnie inaczej ułożyły się stosunki handlowe Związku Radzieckiego z Chinami i krajami demokracji ludowej, zrealizowane tu zostały postępowe zasady przyjaznej współpracy wolnych i równouprawnionych narodów.

Nowe stosunki pomiędzy Z.S.R.R., Chinami i krajami obozu pokoju charakteryzuje zainteresowanie każdego kraju w ogólnym rozwoju gospodarczym tych państw, bezinteresowna pomoc krajów o bardziej rozwiniętej gospodarce krajom znajdującym się dawniej w zależności od państw silniejszych i będących na skutek tego bardziej zacofanymi pod względem gospodarczym.

Związek Radziecki okazuje różnorodną pomoc krajom demokracji ludowej w rozwoju ich gospodarki narodowej. Celom tym służą umowy o wzajemnych dostawach towarów, udzielaniu pomocy naukowo-technicznej i kredytów oraz inne umowy.

W oparciu o własne zasoby i braterską pomoc Z.S.R.R. kraje demokracji ludowej osiągnęły w krótkim czasie wspaniałe sukcesy na polu rozwoju gospodarczego. Długoterminowe umowy handlowe pomiędzy Z.S.R.R. i krajami demokracji ludowej przewidują dalszy planowy wzrost ich obrotów handlowych. Rozszerzenie współpracy gospodarczej pomiędzy wszystkimi krajami na zasadach równości i obustronnych korzyści może nie tylko przyczynić się do ekonomicznego rozwoju tych krajów, lecz wywrzeć również dodatni wpływ na polepszenie stosunków międzynarodowych.

Kanał Wołga-Don uruchomiony zostanie

1 czerwca br.

Żegluga na Kanale Wołga - Don uruchomiona zostanie w dniu 1 czerwca b.r. Droga wodna z Rostowa do Stalingradu wynosi prawie 700 km. Na przestrzeni tej znajdować się będzie 26 przystani. Kursowanie statków na tej linii odbywać się będzie trzy razy dziennie, a czas trwania podróży ustalony został na trzy dni. Droga wodna z Moskwy do Rostowa wynosi 3.200 km., a czas trwania podróży obejmie 12 dni. Na linii tej kursować będzie co trzy dni statek pasażerski.

W celu odciążenia kolei zostanie znacznie zwiększony

transport towarowy drogą wodną. Zawarte już zostały z licznymi zakładami odpowiednie umowy. Transport towarów nie ulegających szybkiemu zepsuciu będzie dokonywany przede wszystkim na statkach o wyporności ponad 1.000 ton.

Artykuły spożywcze i towary ulegające szybkiemu zepsuciu przewożone będą szybkimi statkami motorowymi. Punkty zaopatrzące statki w paliwo oraz w żywność są już urządzone. Repetycji statków służyć będą stałe oraz pływające doki.

A L B A N I A

Wykonanie planu gospodarczego na I kwartał

r. 1952

Prasa albańska opublikowała komunikat Biura Statystycznego przy Państwowej Komisji Planowania Albańskiej Republiki Ludowej o sukcesach wykonania planu państwowego na I kwartał r. 1952.

Plan ogólnej produkcji przemysłowej łącznie z produkcją rzemieślniczą i spółdzielczą wykonany został w 103,7 %, co w porównaniu z I kwartałem wynosi 191 %.

Plan produkcji najważniejszych towarów wykonany został w porównaniu z I kwartałem ubiegłego roku w sposób następujący: wydobywanie ropy naftowej - 109,9 % produkcja bitumu - 149%, lignitu - 280,3 %, rudy chromowej - 122,7 %, artykułów żywnościowych - 522,5 %, obuwia i odzieży - 234,1 %, materiałów budowlanych - 130 %, energii elektrycznej - 192,2 %. Plan produkcji przemysłu o znaczeniu miejscowym wykonany został w 218,2 %.

Pod zasiew zbóż wzięto dwukrotnie więcej gruntów niż w odpowiednim okresie ubiegłego roku. Plan transportu osobowego wykonany został w 119,2 %. Ministerstwo Budownictwa wykonało plan w 102,1 %. Pomyślnie zakończono budowę kombinatu drzewnego w Elbassan, kuszczarni ryżu w Viora, radiostacji w Tiranie.

W handlu państwowym plan obrotów towarowych wykonany został w 107,7 %, w spółdzielczym zaś - w 106,1 %.

W porównaniu z tym samym okresem ubiegłego roku ilość zatrudnionych w najważniejszych sektorach gospodarki narodowej zwiększyła się o 16,4 %.

Przygotowania do Międzynarodowych Targów w Plovdiv.

W Bułgarii trwają przygotowania do XV-ych Targów Międzynarodowych, które odbędą się w pierwszej połowie września br. w Plovdiv.

Targi uwidocznia osiągnięcia krajów demokracji ludowej, w szczególności zaś sukcesy bułgarskich mas pracujących,

uzyskane pod kierownictwem partii komunistycznej w walce o przedterminowe wykonanie pierwszej pięcioletki.

W roku bieżącym w Targach weźmie udział zbiorowo szereg krajów, jak również indywidualne firmy przemysłowe i handlowe.

Reforma walutowa, zniesienie systemu kartkowego,

obniżka cen i podwyżka płac.

Rada Ministrów Bułgarskiej Republiki Ludowej i Komitet Centralny Bułgarskiej Partii Komunistycznej powzięły uchwałę w sprawie przeprowadzenia reformy walutowej, zniesienia systemu kartkowego na artykuły żywnościowe i obniżki państwowych cen detalicznych.

Uchwała stwierdza: "Pomyślny rozwój gospodarki narodowej w ostatnich latach, nie notowany dotychczas w Bułgarii wzrost produkcji przemysłowej, podniesienie wydajności pracy, osiągnięcia w rozwoju i przebudowie rolnictwa, wykonanie planu skupu zboża i innych produktów rolnych - wszystko to daje możliwość partii i rządowi znieść system kartkowy i zlikwidować istniejące dotychczas ceny detaliczne, aby przejść do szerokiego handlu wszystkimi towarami po cenach jednolitych.

Reforma walutowa zapewnia podwyższenie siły nabywczej lewy i umocnienie kursu lewy na bazie najtrwalszej waluty na świecie - rubla radzieckiego.

Kurs lewy w stosunku do rubla radzieckiego przedstawia się następująco 1 rubel = 1,70 lew. W związku z tym również wartość złota w stosunku do 1 lewy ustalona została na 0,130687 grama czystego złota.

Wymiana pieniędzy została przeprowadzona w ciągu czterech dni. Znajdujące się w obiegu pieniądze, pozostające w rękach ludności wymieniono na nowe bez ograniczenia sumy w stosunku 100 starych lewów za 1 nowy.

Płaca i inne rodzaje wynagrodzenia za pracę i usługi oraz pensje, stypendia i inne podobne wynagrodzenia przewartościowane zostały zgodnie z uchwałą w stosunku 100 starych lewów do 4 nowych. Równocześnie z przeprowadzeniem reformy walutowej przewartościowano wkłady i konta bieżące ludności w kasach oszczędnościowych, środki pieniężne prywatnych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, znajdujące się w instytucjach kredytowych i konta zablokowane w okresie nacjonalizacji oraz skonwertowano wszystkie poprzednio wypuszczone pożyczki państwowe.

Z dniem 12 maja 1952 r. zniesione zostały kartki na chleb, mąkę, makaron, ryż, tłuszcze roślinne i zwierzęce, mięso, ryby itd. Artykuły te wypuszczono na rynek po jednolitych państwowych cenach detalicznych.

Zlikwidowano tym samym całkowicie system kartkowy i zrealizowano przejście do szerokiego handlu wszystkimi artykułami.

Równocześnie obniżono ceny komercyjne na artykuły żywnościowe w rozmiarach od 8 - 50%, w tym ceny chleba - o 35 %, ryżu - o 50 %, oleju - o 38 % itd. Ceny towarów przemysłowych obniżono od 5 - 20 %, w tym ceny tkanin bawełnianych - o 20 %, wełnianych - o 10 %, obuwia o 10 % itd.

Jednocześnie ze zniesieniem systemu kartkowego na artykuły żywnościowe, podniesiono płace miesięczne robotników i urzędników. Zwiększono renty oraz stypendia.

Rozwój uprawy winogron

Winogrona oraz przetwory z nich zajmują dużą pozycję w eksporcie bułgarskim. W roku ubiegłym, winogrona, wino gronowe, soki i inne przetwory osiągnęły według wartości 13 % całego eksportu Bułgarii.

Rząd Bułgarskiej Republiki Ludowej trószczy się o dalszy rozwój uprawy winogron w kraju. Obecnie w Bułgarii winnice zajmują 3,6 % ogólnej powierzchni uprawnej. Według uchwały Rady Ministrów, w ciągu najbliższych 8 - 11 lat powierzchnia winnic ma być zwiększona o 1.000 ha. Nowe rejony winodajne utworzone będą w północnej Bułgarii, w szczególności w naddunajskim pasie nadbrzeżnym, w okręgu Pleweńskim, Fresławskim, Kriczimskim i innych. Już w roku bieżącym pod winnice oddanych zostanie nowych 120 ha.

CH I N S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Międzynarodowe stosunki handlowe Chin

Jednym z najpoważniejszych posunięć władzy ludowo-demokratycznej, które stworzyło podstawę gospodarczą nowego ustroju i przyczyniło się do wzrostu sił produkcyjnych, była konfiskata kapitału kompradorskiej burżuazji, w posiadaniu której znajdowały się wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe oraz banki. W gospodarce Chin utworzono sektor uspołeczniony w przemyśle, transporcie i bankowości. W chwili obecnej do państwa należy około 4/5 przemysłu ciężkiego i około 1/3 - lekkiego; przedsiębiorstwa państwowe dają już połowę ogólnej produkcji fabrycznej Chin. Transport kolejowy znajduje się całkowicie w rękach państwa.

Pomyślnie przeprowadza się reformę rolną - najważniejsze rewolucyjne społeczno-gospodarcze przekształcenie ekonomiki kraju. Reforma rolna, przeprowadzona już na terytorium zamieszkałym przez 310 mln. osób, likwiduje feudalną własność obszarową - jedną z głównych przyczyn zacofania gospodarczego, politycznego i kulturalnego kraju. Całkowita realizacja reformy rolnej pozwoli na większy rozwój zdolności produkcyjnych w rolnictwie, na utworzenie bazy surowcowej i chłonnego rynku wewnętrznego dla przemysłu.

Chińska Republika Ludowa zniosła wszystkie przywileje kapitału obcego, mającego poprzednio decydujące znaczenie w gospodarce kraju; działalność obcych firm poddana została kontroli państwowej. O ile w roku 1937 udział inwestycji obcych w przemyśle i transporcie wynosił 74 % to obecnie jest bardzo nieznaczny.

W handlu zagranicznym, podobnie jak i w innych gałęziach gospodarki narodowej utworzono sektor państwowy. Państwowe towaryzstwa handlu zagranicznego mają monopol na import i eksport najważniejszych towarów. Udział ich w ogólnej wartości eksportu zwiększył się z 30,85 % w styczniu 1950 r. do 53,3 % przy końcu tegoż roku, w imporcie zaś odpowiednio - z 24,45 % do 70,5 %. Umocnienie sektora państwowego w handlu zagranicznym stworzyło warunki dla regulowania przez państwo ogólnych obrotów handlu zagranicznego i jego kontroli. Centralny Rząd Ludowy dopuszcza do udziału w handlu zagranicznym kapitał prywatny - również i obcy na warunkach zgodnych z interesem państwa.

Chiny posiadają duże zasoby, pozwalające na współpracę gospodarczą z innymi krajami. W latach 1936-1937 udział Chin w światowej produkcji soi wyniósł 80 %, oleju tungowego 95 %, szczylicy - ponad 75 %, herbaty - ca 54 %, ryżu - prawie 39 %, pszenicy - ponad 15 %, orzechów ziemnych - ca 35 %, wolframu - do 40 %, antymonu - 65 - 70 %, cyny - 10 % itd.

Chińska Republika Ludowa, szybko odbudowująca swój przemysł i rolnictwo, już obecnie eksportuje te towary w znacznych ilościach. Eksport Chin według wartości / w cenach 1936 r. / wyniósł / 1936 r. = 100 / w r. 1950- 134 %, a w r. 1951 - 160 %.

Chiny stały się obecnie wielkim nabywcą sprzętu przemysłowego, środków transportowych oraz niektórych surowców. Wystarczy podkreślić, że w r. 1950 na towary te przypadło 78 % całego importu chińskiego.

Wraz z rozwojem przemysłu i rolnictwa zwiększają się również obroty handlu zagranicznego Chińskiej Republiki Ludowej. Szybko rozwija się handel ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej. W ciągu 9 miesięcy 1951 r. udział tych krajów wyniósł w eksporcie Chin 78 %, w imporcie zaś - 70 %.

Wszechstronna pomoc Związku Radzieckiego i wykorzystanie jego bogatych doświadczeń w znacznej mierze przyczyniły się do odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej oraz umocnienia ludowo-demokratycznych Chin.

Chińska Republika Ludowa wzmacnia jednocześnie i rozwija współpracę gospodarczą z europejskimi krajami demokracji ludowej oraz z Niemiecką Republiką Ludową.

Chiny dostarczają tym krajom rozmaitych surowców i towarów, otrzymując wzajemnie sprzęt przemysłowy i inne niezbędne artykuły. Np. w roku 1951 Chiny dostarczyły Czechosłowacji nasion roślin oleistych i pasz, olejów roślinnych, surowców dla przemysłu skórzanego, gumowego, chemicznego i innych, otrzymały zaś z Czechosłowacji maszyny, wyroby walcowane z metali hiełelaznych, motory oraz wyroby przemysłu gumowego, włókienniczego i chemicznego.

Handel zagraniczny nie jest jedyną formą stosunków gospodarczych nowych Chin z krajami demokracji ludowej. 29 stycznia 1951 r. równocześnie z podpisaniem umowy handlowej pomiędzy

Chińską Republiką Ludową a Polską zawarto umowę o żegludze i umowę o łączności pocztowo-telegraficznej i telefonicznej. Umowa o żegludze przewiduje utworzenie chińsko-polskiego towarzystwa żeglugowego, które powstało już w czerwcu 1951 r. Utworzenie towarzystwa, posiadającego do dyspozycji własną flotę, ma bardzo ważne znaczenie dla rozszerzenia stosunków handlowo-gospodarczych pomiędzy obu krajami.

Rynek chiński odgrywa bardzo ważną rolę w handlu Hongkongu. Według danych angielskich udział Chin w eksporcie Hongkongu wyniósł w r. 1950 - 39%, a w imporcie - ponad 25 %. W roku 1951 w wyniku przerwania handlu z Chinami, w Hongkongu zamknięto szereg przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, co spowodowało znaczny wzrost bezrobocia. Stany Zjednoczone zmusiły również reakcyjny rząd Josiidy do przerwania stosunków handlowych Japonii z Chinami, nie zważając na to, że w ciągu wielu dziesięcioleci rozwój przemysłu japońskiego uwarunkowany był istnieniem ogromnego rynku chińskiego. Przemysł japoński, który potrzebuje rudy żelaznej, węgla i innych towarów, otrzymuje je obecnie z U.S.A., podczas gdy surowce te można importować z sąsiednich Chin.

Likwidowanie normalnych stosunków handlowych z Chińską Republiką Ludową przynosi dużą szkodę i innym krajom kapitalistycznym. Tygodnik angielski "Economist" z 12 maja 1951 r. donosił, że "brak dostaw chińskiego oleju tungowego odczuwa się już zarówno w U.S.A. jak i w Anglii".

Polityka bojkotu handlu z Chinami doprowadziła do znacznego zmniejszenia udziału krajów kapitalistycznych w handlu zagranicznym Chińskiej Republiki Ludowej. W r. 1951 udział krajów kapitalistycznych zmniejszył się 2 - 3 krotnie w porównaniu z 1950 r. wynosząc w chińskim eksporcie za okres 9 miesięcy 1951 - 22 %, w imporcie - 29,9 %.

Obroty handlowe Chińskiej Republiki Ludowej stale wzrastają. W I półroczu 1951 r. wartość obrotów zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 80,8 %.

Międzynarodowe stosunki gospodarcze Chińskiej Republiki Ludowej świadczą o tym, że handel zagraniczny tego kraju rozwija się pomyślnie, że stał się on jednym z decydujących czynników umocnienia gospodarki narodowej oraz ustalenie pokojowych stosunków pomiędzy narodami.

Plan rozwoju gospodarki narodowej na r. 1952

w Chinach Północno-Wschodnich.

Niedawno zatwierdzony został plan rozwoju gospodarki narodowej Chin Północno-Wschodnich na r. 1952. Zgodnie z nim wartość produkcji przedsiębiorstw państwowych zwiększy się w r. 1952 o 41,5 % w porównaniu z rokiem ubiegłym, a produkcji rolniczej o 20,6 %. Plan przewiduje zwiększenie budownictwa inwestycyjnego o 125 % w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Handel z krajami zacofanymi gospodarczo

Miesięcznik czechosłowacki "Zahraniční Obchod" opublikował artykuł o możliwościach rozwoju stosunków handlowych Czechosłowacji z krajami zacofanymi gospodarczo, z którego przytaczamy ważniejsze sformułowania.

Handel Czechosłowacji z krajami zacofanymi gospodarczo oparty jest na zasadzie równouprawnienia wielkich i małych narodów, na zasadzie współpracy i obustronnych korzyści. Czechosłowacja pragnie nabywać niezbędne artykuły w zamian za swe towary i gotowa jest jednocześnie udzielać pomocy krajom zacofanym gospodarczo przy uruchomieniu tam przemysłu.

Handel zagraniczny Czechosłowacji z krajami gospodarczo zacofanymi odbywa się w trzech zasadniczych kierunkach: kraje Ameryki Łacińskiej, kraje Bliskiego i Środkowego Wschodu oraz państwa Południowo-Wschodniej Azji. Udział tych wszystkich krajów w obrotach Czechosłowacji z krajami kapitalistycznymi wyniósł w r. 1949 - 18,5 %, w r. 1950 - 19,3 % w r. 1951 - 23,8 %.

Kraje Ameryki Łacińskiej znajdują się w dużym stopniu pod gospodarczymi i politycznymi wpływami U.S.A. Duża część zasobów gospodarczych tych krajów znajduje się w rękach obcych, przeważnie północno-amerykańskich kapitalistów.

Udział krajów Ameryki Łacińskiej w obrotach Czechosłowacji z krajami kapitalistycznymi osiągnął w 1949 r. - 5,8 %, w 1950 r. - 6,8 %, a w 1951 r. - 7,8 %. Czechosłowacja zainteresowana jest w imporcie surowców i rozmaitych artykułów rolniczych z tych krajów w zamian za swoje towary; sprzyjałoby to rozwojowi rolnictwa i systematycznemu wzrostowi przemysłu tych krajów.

Handel Czechosłowacji z państwami Bliskiego i Środkowego Wschodu rozwijał się w ostatnich latach naogół pomyślnie jednakże jeszcze nie w tym stopniu, jaki można by osiągnąć w normalnych okolicznościach.

W październiku r. 1951 Czechosłowacja zawarła umowę handlową i płatniczą z Egiptem, która naogół wykonywana jest bez trudności. Przypuszcza się, że w roku bieżącym zawarte będą podobne umowy z kilkoma innymi krajami arabskimi.

Obroty towarowe Czechosłowacji z Turcją oraz Izraelem poczęły zmniejszać się w ciągu ostatnich lat; w szczególności z Turcją zmalały one w okresie 1949 - 1951 ponad dwukrotnie. W ogólnych obrotach Czechosłowacji z krajami kapitalistycznymi udział krajów Bliskiego i Środkowego Wschodu kształtował się w sposób następujący / w %/:

	1949 r.	1950 r.	1951 r.
Ogółem	9,7	8,5	10,0
Ogółem z wyjątkiem Turcji i Izraela	4,6	4,6	7,3

Obroty handlowe Czechosłowacji z krajami Południowo-Wschodniej Azji wykazują stałą tendencję zwyżkową.

We wrześniu r. 1951 Czechosłowacja zawarła umowę handlową i płatniczą z Indonezją i obecnie toczą się rokowania o zawarcie nowych umów handlowych na 1952-53 r. z Indiami i Pakistanem.

Obroty Czechosłowacji z krajami Południowo-Wschodniej Azji w ogólnych obrotach z krajami kapitalistycznymi przedstawiały się następująco: 1949 r. - 3,0%, 1950 r. - 4,1 %, 1951 r. - 6,0 %. Od 1949 r. do 1951 r. obroty Czechosłowacji z tymi krajami zwiększyły się o 65 %.

W handlu z Azją Południowo - Wschodnią Czechosłowacja zainteresowana jest przede wszystkim w imporcie surowców, ofiarując w zamian za to swoje towary przemysłowe. Sprzyjałoby to uprzemysłowieniu i podniesieniu stopy życiowej ludności tych krajów.

Trzeba to tym bardziej podkreślić, bowiem dyskryminacje stosowane przez kraje kapitalistyczne, wywołuje wprawdzie ograniczenie handlu czechosłowackiego z krajami kapitalistycznymi jednak nie są w stanie przeszkodzić w planowym rozwoju czechosłowackiej gospodarki narodowej na jej drodze do socjalizmu, a nawet nie może opóźnić tempa tego rozwoju.

Wykonanie planu narodowego w I kwartale 1952 r.

Państwowe Biuro Statystyczne opublikowało komunikat o wykonaniu planu narodowego Czechosłowacji na I kwartał roku 1952.

Komunikat stwierdza, że plan produkcji ogólnej na I kwartał wykonany został w 98,1 %; przedsiębiorstwa przemysłu ciężkiego wykonały plan kwartalny w 96,5 %, przemysłu lekkiego - 102,2 %, przemysłu spożywczego - w 96,6 %.

Poszczególne ministerstwa wykonały plan kwartalny w sposób następujący: Ministerstwo Paliw i Energetyki - w 101,4% Ministerstwo Hutnictwa i Górnictwa - w 95,2 %, Ministerstwo Przemysłu Chemicznego - w 101,3 %, Ministerstwo Ciężkiego Przemysłu Maszynowego - w 100,3 %, Ministerstwo Ogólnego Przemysłu Maszynowego - w 87,2%, Ministerstwo Przemysłu Lekkiego - w 101,6%, Ministerstwo Przemysłu Spożywczego - w 96,6%, Ministerstwo Przemysłu Rudowlanego - w 89,2 %, Ministerstwo Lasów i Przemysłu Leśnego - w 106,%, Ministerstwo Zdrowia / przedsiębiorstwa przemysłowe/ - w 100,6 %.

W porównaniu z I kwartałem r. 1951 produkcja przemysłowa zwiększyła się w tym samym okresie o 18,6 % przy czym w przedsiębiorstwach przemysłu ciężkiego - o 127,5%, w przedsiębiorstwach przemysłu lekkiego - o 12,6%. W porównaniu z analogicznym okresem r. 1951 wydajność pracy w I kwartale br. zwiększyła się o 14,8%.

Zwiększyła się również produkcja najważniejszych rodzajów artykułów: węgla kamiennego - o 3 %, węgla brunatnego - 06%, ropy naftowej - o 46%, rudy żelaznej - - 16%, energii elektrycz-

nej - o 13 %, surowki - o 5%, walcówki o 11%, samochodów ciężarowych - o 18%, benzyny - o 36%, sztucznego jedwabiu - o 21%, cementu i cegły - o 7,13%, chleba - o 24%, masła śmietankowego - o 10% itd.

Budownictwo inwestycyjne w I kwartale r.1952 zwiększyło się ogółem o 20% w porównaniu z tym samym okresem ubiegłego roku.

W I kwartale br. zakończono budowę znacznej ilości obiektów. Same tylko przedsiębiorstwa budowlane Ministerstwa Przemysłu Budowlanego ukończyły budowę 832 obiektów i rozpoczęły pracę na 620 nowych obiektach.

M O N G O L S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Wyniki wykonania planu rozwoju gospodarki narodowej

i kultury na r. 1951.

Prasa mongolska opublikowała wyniki wykonania planu rozwoju gospodarki narodowej i kultury Mongolskiej Republiki Ludowej na r. 1951.

Pogłowie bydła w ciągu roku wzrosło w gospodarstwach państwowych o 18%, w hodowlanych spółdzielniach produkcyjnych - o 20,2%. Ilość mleka przeznaczoną na rynek zwiększyła się w gospodarstwach hodowlanych przeciętnie o 16%, wełny zaś - o 10%. Sieć stacji weterynaryjnych wzrosła o 12%.

Poważne sukcesy osiągnięto również w rolnictwie. Powierzchnia zasiewów zbóż zwiększyła się o 12,7%, a ogólne zbiory zbóż - o 11%.

Dzięki pomocy Związku Radzieckiego przemysł mongolski otrzymał bogate wyposażenie techniczne. Zastosowanie doświadczeń stachanowców radzieckich umożliwiło przekroczenie planów produkcyjnych zakładom Kombinatów przemysłowego, kombinatu mięsnego im. Stalina, fabryki mebli Ułan-Bator i szeregu innych przedsiębiorstw. Produkcja artykułów powszechnego użytku jak wołókna, sukna jutowego, wyrobów włókienniczych i skórzanych, gotowej odzieży i obuwia zwiększyła się o 20%.

Pomyślnie wykonano plan budownictwa inwestycyjnego. Zbudowano gmach stanowiący siedzibę rządu, 6 elektrowni, wiele szkół, klubów, szpitali itd.

Liczba studentów w wyższych uczelniach i zakładach naukowych zwiększyła się o 21,4%, ilość przedszkoli o 22,5%, kin stałych i objazdowych o 36,1%, ośrodków zdrowia - o 12%, klinik położniczych - o 13,8%.

Zadanie handlu zagranicznego w planie

gospodarczym na rok 1952

Podczas gdy Bundestag w Bonn obradował nad sprawami remilitaryzacji Niemiec zachodnich, Izba Ludowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej uchwaliła "Ustawę o Planie Gospodarczym na rok 1952", będącą wytyczną dla mas pracujących w dalszym ciągu rozwoju gospodarki pokojowej.

Zadania przewidziane na r. 1952 są znacznie większe niż te, które były poprzednio ustalone na drugi rok planu pięcioletniego. Stało się to możliwym dzięki temu, że plan na r. 1951 został w każdej niemal dziedzinie przekroczony.

Tak więc o ile plan pięcioletni przewidywał w r. 1952 wzrost produkcji przemysłowej o 12,4% w porównaniu z r. 1951, obecny plan na rok bieżący przewiduje wzrost o 13,7%. Ogólna wartość produkcji przemysłowej będzie o 6% wyższa niż to ustalono poprzednio. Dużo uwagi poświęca się ciężkiemu przemysłowi maszynowemu, ze względu na duże jego znaczenie dla ogólnej gospodarki narodowej. Rozpoczęta zostanie seryjna produkcja karuzelówek, turbogeneratorów itd. Produkcja sprzętu przemysłowego dla hutnictwa ma być zwiększona prawie dwukrotnie.

W związku z tak znacznym wzrostem produkcji również i handlowi zagranicznemu postanowiono poważne zadania. Obroty handlu zagranicznego w r. 1952 mają zwiększyć się do 140% w stosunku do r. 1951.

§ 12 Ustawy o Planie Gospodarczym na r. 1952 w pkt. 1-szym przewiduje zwiększenie obrotów handlowych szczególnie ze Związkiem Radzieckim, Chińską Republiką Ludową i krajami demokracji ludowej.

Podstawą współpracy gospodarczej z tymi krajami są długoterminowe układy handlowe. Wykonanie zobowiązań w ramach tych układów stanowi nie tylko gospodarcze lecz i polityczne zadanie wszystkich organów handlu zagranicznego.

Punkt 3 wymienionego paragrafu zaleca usprawnienie pracy państwowych organów handlowych poprzez intensywne szkolenie swoich pracowników i przygotowanie nowych kadr.

Rada Ministrów ma obowiązek udzielać wszelkiej pomocy tym gałęziom przemysłu, które pracują na eksport oraz kontrolować rozwój handlu zagranicznego.

W związku ze wspomnianą uchwałą "Der Aussen-handel" wymienia następujące obowiązki, jakie nakłada ona na gospodarkę narodową:

1. Produkcowanie takich towarów na eksport, które są niezbędne dla rozwoju partnerów handlowych N.R.D. i dla zaspokojenia zapotrzebowania ludności tych krajów.

- 2 Towary eksportowe muszą posiadać jakość odpowiadającą najwyższym wymaganiom.
- 3 Punktualne dotrzymywanie ustalonych terminów dostaw".

Wyniki wykonania planu narodowego na I kwartał

r. 1952

Jak wynika z komunikatu Państwowej Komisji Planowania Niemieckiej Republiki Demokratycznej, masy pracujące pomyślnie wykonały plan gospodarczy na I kwartał r. 1952.

W dziedzinie przemysłu plan ogólnej produkcji wykonany został w pierwszym kwartale br. w 101,5%. W okresie tym w Niemieckiej Republice Demokratycznej wyprodukowano ogółem o 19% towarów przemysłowych więcej niż w pierwszym kwartale r. 1951, przy czym przedsiębiorstwa państwowe zwiększyły swoją produkcję o 21%.

Siewy wiosenne w N.R.D. dokonane zostały w tym roku szybciej i lepiej niż w roku ubiegłym.

Wielkość inwestycji osiągnęła 116% w porównaniu z I kwartałem ubiegłego roku..

Wydajność pracy w przedsiębiorstwach zwiększyła się w stosunku do r. 1951 o 16%. Ilość robotników we wszystkich gałęziach przemysłowych zwiększyła się odpowiednio o 4%.

Obroty handlu zagranicznego N.R.D. zwiększyły się w I kwartale br. w porównaniu z tym samym okresem ub.r. o 76%, przede wszystkim na skutek rozszerzenia stosunków handlowych z Z.S.R.R. i krajami demokracji ludowej.

W pierwszym kwartale br. ludność Niemieckiej Republiki Demokratycznej otrzymała mięsa i wyrobów mięsnych o 24% więcej niż w I kwartale ub.r., ryb i przetworów rybnych - o 22%, tłuszczów - o 12%, różnego obuwia - o 19%, w tym obuwia skózanego o 62 %, oraz skarpet i pończoch - o 47%.

Sukces przemysłu fortepianowego na Targach

w Utrechcie

W dniu 22 marca roku na targach w Utrechcie /Holandia/ po raz pierwszy po r. 1945 wystawiona została wielka ilość fortepianów, produkowanych w N.R.D. ze względu na ładny kształt oraz pełnię tonu wywołały one wśród publiczności oraz w kręgach fachowych żywe zainteresowanie.

RUMUŃSKA REPUBLIKA LUDOWA

Wykonanie planu na I kwartał r.1952

Komunikat Głównego Urzędu Statystycznego Rumunii dotyczący wykonania rozwoju gospodarki narodowej na I kwartał 1952 r. stwierdza, że plan produkcji przemysłowej wykonany został w 102,4%. Poszczególne ministerstwa wykonały plan w sposób następujący: Ministerstwo Hutnictwa i Przemysłu Chemicznego - w 106,8%, Ministerstwo Energetyki i Przemysłu Elektrotechnicznego - w 105,6%, Ministerstwo Budownictwa i Produkcji Materiałów Budowlanych - w 102,2%, Ministerstwo Przemysłu Lekkiego - w 108,4%.

Ogólna produkcja przemysłu rumuńskiego zwiększyła się w I kwartale o 20,2%, w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Wydajność pracy wzrosła o 11,8%. Plan przewozu wykonany został przez wszystkie rodzaje środków transportowych w 102,5%.

Dzięki przeprowadzeniu w I kwartale r.1952 reformy pieniężnej i obniżki cen polepszyło się zaopatrzenie mas pracujących w artykuły spożywcze i towary przemysłowe. Realne płace zarobkowe robotników i urzędników zwiększyły się w I kwartale r. 1952 o 17,5% w porównaniu z tym samym okresem r. 1951.

W ciągu ostatnich trzech miesięcy ludności sprzedano znacznie więcej towarów przez państwową i spółdzielczą sieć handlową niż w tym samym okresie ubiegłego roku, w tym: cukru - 102,1%, masła śmietankowego - 147,3%, chleba - 152,3%, ziemniaków - 73,5% itd. Zwiększyła się sprzedaż obuwia, tkanin, wyrobów dziewiarskich, naczyń i innych towarów. Dzięki reformie pieniężnej i obniżce cen ludność Rumunii zaoszczędziła tylko w ciągu ostatnich 2-ech miesięcy 6,1 mln. lej.

Hutnictwo

Nigdy dotąd w rumuńskim hutnictwie nie produkowano tyle żelaza, stali i walcówki po tak niskich cenach, świadczących wymownie o sukcesach, odniesionych w dziele uprzemysłowienia kraju.

Jeszcze przed kilkoma laty sytuacja hutnictwa była katastrofalna; znajdowało się ono bowiem w rękach małej grupy finansistów i zależne było od zagranicznych monopolii.

Produkcja niektórych zakładów hutniczych wynosiła zaledwie 1/10 ich zdolności produkcyjnej. Instalacje były zniszczone, wielkie piece i walcownie były czynne tylko częściowo, gdyż nie zostały w odpowiednim czasie naprawione.

Krajowa konferencja Komunistycznej Partii Rumunii odbyła w 1945 roku, wykazując, że odbudowa kraju musi się opierać przede wszystkim na rozwoju ciężkiego przemysłu, zadecydowała o dalszym rozwoju hutnictwa.

W krótkim czasie huty zostały wyposażone w nowe instalacje i przeobrażone w potężne kombinaty.

Rozwój kombinatu hutniczego "Gh. Gheorghiu-Dej" w Hunedoara, jednego z zakładów hutniczych, którego wydajność w dawnym ustroju wynosiła przeciętnie 10% swojej zdolności produkcyjnej, jest wymownym tego dowodem. Produkcja tej huty już w ciągu roku 1948 była prawie dwukrotnie wyższa od maksymalnej produkcji osiągniętej w ustroju kapitalistycznym w momentach najwyższej koniunktury.

W roku 1949, w którym wprowadzono gospodarkę planową, huty te zwiększyły produkcję żelaza o 66%, stali o 50%, walcówki o 54%. W roku 1950, zanotowano w stosunku do roku 1949 nowy wzrost produkcji żelaza - o 39%, stali - o 64%, walcówki - o 22%.

Przemysł hutniczy wyprodukował ogółem w roku 1950, w porównaniu do roku 1948, o 67% więcej żelaza i o 60%, więcej stali.

W ciągu tego samego okresu wybudowano nowe piece hutnicze i odremontowano stare.

Ważne sukcesy zostały zanotowane również w ciągu tego okresu na odcinku zwiększenia asortymentu towarów. Np. wyprodukowano po raz pierwszy w kraju stal specjalną.

Wydajność pracy w roku 1950 wzrosła o 13% w porównaniu do roku 1949.

Wyniki uzyskane w ciągu wykonania dwóch rocznych planów państwowych stworzyły korzystne warunki dla odniesienia dalszych sukcesów w pierwszym roku planu pięcioletniego.

Dzięki zapałowi, którego dowód dają robotnicy i technicy, inżynierowie i urzędnicy, dzięki nowoczesnej technice, oraz przedującym metodom pracy, 87% zakładów hutniczych wykonało plan na rok 1951 w ciągu 11 miesięcy.

Plan na rok 1951 został wykonany przez cały przemysł hutniczy w 110%.

Produkcja stali w stosunku do roku 1950 osiągnęła 115,7% a produkcja walcówki 114,3%.

Jeżeli idzie o rozwój hutnictwa w ciągu planu pięcioletniego, decydującą rolę odgrywa pomoc radziecka. Rumuńska Republika Ludowa otrzymała od Związku Radzieckiego oprócz wyposażenia nowych fabryk, całkowite wyposażenie dla kombinatu hutniczego, którego produkcja przekroczy kilkakrotnie produkcję całego rumuńskiego przemysłu hutniczego z roku 1938.

Plan na rok 1952, przewidujący poważny rozwój wszystkich gałęzi gospodarki narodowej, nakłada również specjalne zadania na hutnictwo.

W stosunku do roku 1951, plan przewiduje wzrost produkcji żelaza, o 57,1%, stali o 14,7%, walcówki o 19,9%.

VIETNAMSKA REPUBLIKA LUDOWA

Zjazd chłopów

Według doniesienia Vietnamskiej Agencji Informacyjnej w kwietniu br. odbyła się w Północnym Vietnamie Konferencja uczestników ruchu współzawodnictwa rolnego. Na konferencji podsumowano wyniki osiągnięte w roku ubiegłym i wytyczono drogę w kierunku dalszego podnoszenia produkcji.

W konferencji wzięło udział 44 delegatów z rozmaitych rejonów Północnego i Centralnego Vietnamu oraz szereg wybitnych działaczy.

Posiedzenie otworzył przedstawiciel Vietnamskiej Partii Pracy /Lao-Dong /, Viet Tang.

Wiceminister rolnictwa Ziam Buan nakreślił zadania planu w dziedzinie zwiększenia produkcji i wprowadzenia oszczędności, mającego na celu podniesienie sytuacji materialnej mas pracujących i zaspokojenie potrzeb Vietnamskiej Armii Ludowej.

Delegaci na konferencję skonstatowali, że uczestnicy współzawodnictwa zwiększyli produkcję ryżu w porównaniu z rokiem 1950 o 20 - 30%. Sukcesy te osiągnięte zostały dzięki zastosowaniu wielkiej ilości pomysłów racjonalizatorskich i nowych metod pracy.

WĘGIESKA REPUBLIKA LUDOWA

Wykonanie planu gospodarczego na I kwartał 1952 r.

Węgierskie Centralne Biuro Statystyczne opublikowało komunikat o wykonaniu planu gospodarczego na I kwartał 1952 r.

Przemysł węgierski pomyślnie wykonał plan produkcyjny I kwartału. Do osiągnięcia sukcesów - stwierdza komunikat - ogromnie się przyczyniło socjalistyczne współzawodnictwo pracy, które podjęto w celu uczczenia 60-tej rocznicy urodzin towarzysza Rakosi oraz 7-ej rocznicy oswobodzenia kraju przez Armię Radziecką. Ogółem przemysł fabryczny wykonał plan kwartalny w 101,7%, przemysł ciężki - w 102,1%, górnictwo - w 101,3% a hutnictwo - w 103,6%.

Wyprodukowano ponad plan dużą ilość węgla, energii elektrycznej, rowerów, ciężarówek, cementu, szkła okiennego, nawozów azotowych i fosforowych, opon dla samochodów osobowych, nafty, olejów smarowych, tkanin jedwabnych, wyrobów działwarskich, skór, rozmaitych tłuszczów, sera, olejów roślinnych, piwa i innych towarów.

Przemysł budowlany wykonał plan na I kwartał w 104,4%, podwyższając produkcję o 29,1% w porównaniu z tym samym okresem ubiegłego roku.

W I kwartale w dalszym ciągu umocniono socjalistyczny sektor rolnictwa. W porównaniu z odpowiednim okresem ubiegłego

roku powierzchnia gruntów spółdzielni produkcyjnych zwiększyła się półtorakrotnie, a liczba ich członków - o 60%. Powierzchnia państwowych gospodarstw rolnych zwiększyła się o ponad 40%.

W kraju zlikwidowano resztki systemu karthowego i znacznie usprawniono zaopatrzenie ludności.

W okresie I kwartału ilość zatrudnionych w przemyśle i budownictwie zwiększyła się o 95.000 osób w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku.

Suma inwestycji w I kwartale br. zwiększyła się w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego ogółem o 27,4%, w przemyśle zaś - o 31,2%.

Rolnictwo otrzymało znaczne ilości maszyn, w tym 515 traktorów. Zelektryfikowano liczne wsie, państwowe gospodarstwa rolne, spółdzielnie produkcyjne oraz państwowe ośrodki maszynowe.

Zalesienie kraju.

Węgierska Partia Pracy i rząd Węgierskiej Republiki Ludowej poświęcają wiele uwagi zalesieniu kraju. Zgodnie z pięcioletnim planem gospodarczym zalesienie obejmuje powierzchnię 325.000 ha. Węgierska Rada Ministrów, wydała w roku ubiegłym specjalne zarządzenie dotyczące zalesienia kraju.

Sadzenie drzew przeprowadzają w całym kraju państwowe gospodarstwa leśne przy czynnym współudziale ludności. W komitacie Peszt w samym tylko roku ubiegłym zasadzono 5 mln. drzewek tj. tyle ile w ustroju burżuazyjnym zasadzono w ciągu 25 lat. Obecnie dokonuje się wiosennego sadzenia drzew. Wielkie prace prowadzone są na terenie stepów.

Wielką pomoc w zalesieniu kraju okazuje Związek Radziecki. Chłopi w dużej mierze wykorzystują rady udzielone im przez delegację kołchoźników Z.S.R.R. przebywającą w roku ubiegłym na Węgrzech. Ze Związku Radzieckiego dostarczane są maszyny do sadzenia drzew. Przy pomocy nowej traktorowej maszyny do sadzenia drzew, produkcji radzieckiej, którą obsługuje 2-ch ludzi można w ciągu jednego dnia obsadzić 2,9 ha tj. dokonać pracy, przy której zwykle zatrudnionych jest 60 osób.

Zwyżka płac

Poziom płac w ogólnej gospodarce narodowej zwiększył się na Węgrzech w roku 1951 o 22,4% w stosunku do roku poprzedniego. W przemyśle budowlanym zwyżka ta wyniosła 33%, w przemyśle ciężkim zaś - 20,3%.

Oprócz bezpośrednio wypłacanego wynagrodzenia robotnicy węgierscy otrzymali szereg innych świadczeń, które odpowiadają 21% ich realnych płac. Niezależnie od tego państwo ponosi 60% kosztów związanych z urlopami wypoczynkowymi robotników.

Europejskie kraje kapitalistyczne

FRANCJA

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Poważne ograniczenia importowe, które Francja zmuszona była wprowadzić w lutym na skutek swego znacznego kryzysu płatniczego w wymianie towarowej z zagranicą miały duży wpływ na kształtowanie się francuskiego handlu zagranicznego w marcu. Saldo ujemne wyniosło w marcu 24,3 mld fr. wobec 50 mld fr w lutym i 35,6 mld w styczniu b.r. W obrocie z własnym obszarem kolonialnym Francja miała w marcu saldo dodatnie w wysokości 21,2 mld fr /w lutym - 24,6 mld fr., w styczniu - 22 mld fr./, z właściwą zaś zagranicą saldo ujemne w wysokości 45,6 mld fr. /w lutym 77,6 mld fr., w styczniu 46,3 mld fr./.

Globalny import Francji w marcu wyniósł 4,44 /w lutym 4,80/ mln t. wartości 144,2 /177,9/ mld fr. Należy tu zaznaczyć, że import z właściwej zagranicy spadł o 111,3 /148,1/ mld fr. Jednocześnie import z własnego obszaru kolonialnego wzrósł do 32,9 /29,8/ mld fr.

Zmniejszeniu uległ przede wszystkim import surowców, wyposażenia przemysłowego oraz pewnych paliw. Import artykułów żywnościowych nie uległ żadnym zmianom.

Globalny eksport Francji wyniósł w marcu 3,04 /3,21/ mln ton wartości 119,8 /127,9/ mld fr. Z sumy tej na właściwą zagranicę przypadało 65,7 /70,5/ mld, na własne kolonie natomiast 54,1 /57,4/ mld fr.

W pierwszym kwartale 1952 francuski import wyniósł globalnie 477,3 mld fr., eksport natomiast 367,4 mld.

Cyfry te wyniosły odpowiednio w analogicznym okresie 1951 r.: 343,3 mld fr i 356 mld fr. Bilans francuskiego handlu zagranicznego wykazał więc w I kwartale 1952 saldo ujemne w wysokości 109,9 mld fr. W analogicznym okresie ubiegłego roku, jak wynika z wyżej cytowanych cyfr, Francja posiadała nadwyżkę w wysokości 13 mld fr.

Struktura geograficzna francuskiego handlu zagranicznego w I kwartale 1952 z właściwą zagranicą w porównaniu z analogicznym okresem 1951 przedstawiała się według "Agefi"

następująco /w mln franków/:

	I m p o r t		E k s p o r t	
	1952	1951	1952	1951
Niemcy	33.322	17.069	16.807	25.813
Arabia Saudyjska	37.616	21.088	3.615	398
Argentyna	5.981	7.452	5.142	5.447
Australia	19.169	20.784	3.725	3.221
Austria	3.133	1.080	1.906	2.787
Brazylia	10.466	5.633	5.974	7.552
Kanada	10.900	2.128	1.257	1.351
Egipt	5.788	6.240	4.340	4.776
Hiszpania	6.536	3.764	3.742	3.686
U.S.A.	55.435	38.261	15.407	23.606
Finlandia	6.322	2.684	5.212	2.532
Wielka Brytania	16.705	14.075	24.689	33.082
Irak	8.077	7.845	152	146
Włochy	11.278	9.821	8.779	10.810
Malaje	9.655	10.785	979	1.612
Meksyk	7.554	1.220	1.064	1.455
Norwegia	3.150	1.910	2.386	3.409
Nowa Zelandia	5.084	3.849	979	534
Pakistan	7.757	4.422	1.423	916
Holandia	9.118	4.935	6.793	11.364
Szwecja	13.829	6.490	5.453	8.371
Szwajcaria	9.635	6.796	23.945	19.982
Turcja	3.761	1.313	3.249	1.890
Unia Belg.-Luks.	19.832	15.026	18.700	23.428
Indie	1.919	1.794	3.022	2.573
Związek Południo- wej Afryki	16.972	14.318	2.144	2.020
Z.S.R.R.	2.213	628	473	81
Syria-Liban	3.554	2.444	4.056	3.462
Wenezuela	3.023	2.441	1.164	1.839
Razem:	384.483	268.185	203.661	239.316

Podobne zestawienia odnośnie do francuskiego obszaru kolonialnego przedstawiało się następująco:

	I m p o r t		E k s p o r t	
	1952	1951	1952	1951
Francuska Afryka Równikowa	4.961	3.916	4.512	3.717
Francuska Afryka Zachodnia	13.102	12.430	23.485	17.886
Algier	30.671	22.256	47.134	36.824
Kamerun	3.235	3.043	5.533	5.039
Indochiny	6.062	6.009	30.697	13.731
Madagaskar	5.601	7.277	6.659	6.102

Marokko	14.893	7.958	24.543	17.754
Tunis	4.547	5.850	11.853	10.710
Razem:	92.795	65.317	163.722	88.320

Obszar właściwej zagranicy i własnego obszaru kolonial- nego łącznie:	477.279	343.805	367.383	357.228
---	---------	---------	---------	---------

Jeśli rozpatrzymy, z kolei za "Le Monde" kształtowanie się handlu zagranicznego w I kwartale 1952 r. w/g stref monetarnych w porównaniu z I kwartałem 1951, zauważymy znacznąwyżkę importu z obszaru dolarowego i krajów O.E.E.C. z jednej strony, z drugiej zaś znaczną niżkę eksportu do tych dwóch obszarów:

I m p o r t /w mln fr/

I kw.1951 I kw.1952

Razem:	268.185	384.484
obszar dolarowy	40.559	82.247
obszar szterlingowy	105.452	129.116
w tym kraje OEEC	37.010	49.869
kraje OEEC bez obszaru szterlingowego	72.608	117.129
inne kraje	43.566	55.992
kraje Europy Wschodniej	7.834	14.147

E k s p o r t /w mln fr/

I kw.1951 I kw.1952

Razem:	239.316	203.661
obszar dolarowy	30.485	20.437
obszar szterlingowy	50.020	45.332
w tym kraje OEEC	38.886	28.813
kraje OEEC bez obszaru szterlingowego	116.624	96.301
inne kraje	42.187	41.591
kraje Europy Wschodniej	6.096	10.353

Francuski program importu towarów pochodzących z krajów członkowskich na kwiecień, maj i czerwiec, przedłożony ostatnio O.E.E.C. zawierał "klauzulę równego traktowania". W lutym b.r. kiedy zostało zadecydowane dla przywrócenia równowagi bilansu płatniczego Francji wstrzymanie importu z krajów OEEC niektóre z nich jak np. Szwecja zrealizowały już swój program eksportowy do Francji, inne jak Szwajcaria, Belgia, Holandia, Niemcy zachodnie, opóźniają się z wykonaniem tego programu i skutkiem tego są niekorzystnie usytuowane w stosunku do pierwszych.

Rząd francuski zaproponował krajom członkowskim OEEC opóźniającym się z wykonaniem swoich programów eksportowych do Francji, by wyrównały swoje opóźnienia do dnia 1 lipca przez odpowiednie zwiększenie swych dostaw o 6% miesięcznie.

Dla sfinansowania tych dodatkowych dostaw przewidziana jest rezerwa w wysokości 4-5 mln dolarów miesięcznie. Rezerwa ta uzupełnia program globalny importu ustalony na 130 mln dolarów.

Członkowie francuskiej delegacji na Międzynarodową Konferencję Gospodarczą w Moskwie odbyli w Paryżu posiedzenie, na którym omawiane były wyniki ich pertraktacji z przedstawicielami różnych państw obozu pokoju.

Protokoły względnie projekty zawartych umów zostały doręczone przez delegację departamentom gospodarczym odnośnych resortów, mianowicie Sekretariatowi Stanu dla Spraw Gospodarczych i Ministerstwu Spraw Zagranicznych.

Jednocześnie powołano Francuski Komitet dla Rozwoju Handlu Międzynarodowego, którego celem będzie dalsze prowadzenie rozpoczętej akcji, w porozumieniu z rządem i ministerstwami zainteresowanymi eksportem, oraz w łączności z członkami delegacji innych państw, z którymi zostały nawiązane kontakty w Moskwie.

P r o d u k c j a

Według danych, opublikowanych przez Francuski Instytut Statystyczny wskaźnik produkcji przemysłowej bez uwzględnienia budownictwa wynosił w lutym i marcu b.r. 153 punkty /1938= 100/

Europejska Unia Płatnicza

Według sprawdzonych danych deficyt francuski w EPU wyniósł w marcu \$ 29,6 mln. w porównaniu z \$ 128,9 mln. w lutym br. Deficyt Francji w EPU uległ tak znacznemu zmniejszeniu na skutek wprowadzenia w lutym zarządzeń zawieszających liberalizację wymiany towarowej.

Według najnowszych danych, opublikowanych przez Agefi w kwietniu nastąpiła dalsza poprawa sytuacji francuskiej w EPU, wyrażająca się osiągnięciem nadwyżki około \$ 1 mln.

H O L A N D I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Import holenderski w marcu roku 1952 wyniósł /w mln

guldów/ 774 wobec 715 w lutym r.b., eksport zaś - 751 wobec 643. Deficyt bilansu handlowego za okres od stycznia do marca r.b. wyraził się sumą 148 mln guld. Import Holandii w I kwartale r.1952 wynosił - 2.289 mln guld., a eksport - 2.141 mln guld.

Pomimo wzrostu eksportu holenderskiego w roku 1951 o 40% saldo bilansu handlowego wykazało deficyt w wysokości 2.257 mln guld. Niedobór ten był sześciokrotnie wyższy niż w 1938 roku. Taki stan rzeczy budzi najwyższy niepokój holenderskich kół przemysłowo-handlowych i czynników oficjalnych, zwłaszcza, że struktura eksportu holenderskiego wykazuje coraz większą słabość i uzależnienie się od poszczególnych rynków.

Słabość wywozu holenderskiego ujawnia się jaskrawo, jeżeli podzielić masę towarową na grupy wysokiego, średniego i niskiego priorytetu. Towary wysokie-wartościowe, za które można się domagać od partnera handlowego wysyłki zasadniczych lub nawet deficytowych artykułów, stanowią w eksporcie holenderskim zaledwie 25%. Towary średniego priorytetu, które posiadają znacznie słabszą pozycję przetargową na rynkach zagranicznych, stanowią około 20%. Udział towarów niskiego priorytetu jest w wywozie holenderskim największy i wynosi 55%. Za te artykuły trudno jest nabyć jakiegokolwiek ważniejszego towary, potrzebne gospodarce holenderskiej. Tak wysoki procent artykułów zakwalifikowanych do najniższej grupy sprawia, że eksport Holandii jest niezwykle uzależniony od najmniejszych wahań koniunktury rynku zagranicznego. Jeżeli pojawiają się jakiegokolwiek trudności płatnicze w państwach, z którymi Holandia utrzymuje stosunki handlowe, to w pierwszym rzędzie cierpi na tym wywóz towarów o niskiej wartości.

W okresie lat 1950-51 struktura towarowa eksportu holenderskiego przedstawiała się w ten sposób, że 20% stanowiły surowce, 30% półfabrykaty, 8% artykuły inwestycyjne, a 42% towary konsumcyjne. Udział rolnictwa w wywozie surowców i półfabrykatów wyniósł 30%. Jak widać, eksport holenderski ze względu na swój wachlarz, nie stwarza znacznego dodatkowego zatrudnienia. Dlatego też Holendrzy czynią duże wysiłki, aby rozszerzyć wywóz urządzeń inwestycyjnych i innych towarów przemysłowych, co pozwoliłoby na zwiększenie zatrudnienia.

Bardzo niekorzystnie przedstawia się geograficzny podział eksportu holenderskiego. W 1951 roku przypadło 69% wywozu Holandii na kraje europejskie, co wskazuje na niezwykle dużą jednostronność. Występuje ona jeszcze wyraźniej w eksporcie produktów rolnych, gdzie udział Europy dochodzi nawet do 80%. Trzy kraje zachodnio-europejskie, t.j. Wielka Brytania, Niemcy zachodnie i Belgia przejmują aż 2/3 globalnego wywozu Holandii a 3/4 eksportu produktów rolnych. Stwarza to niebezpieczną pozycję dla Holandii, ponieważ wszelkie zmiany rynkowe w tych trzech krajach niemal automatycznie oddziałują poprzez handel zagraniczny na całą gospodarkę holenderską.

Poniższa tabela przedstawia najważniejszych dostawców i odbiorców Holandii /w mln guldenów/:

	Przywóz		Wywóz	
	1950	1951	1950	1951
Łącznie	7.752	9.672	5.288	7.415
w tym:				
Belgia-Luksemburg	1.430,1	1.767,2	721,5	1.079
Wielka Brytania	759,6	784,5	781,2	1.166,8
Francja	373,3	393,6	240,9	330,7
Niemcy zachodnie	934,2	1.166,3	1.105,1	1.023
Szwecja	260,8	380,2	190,8	299
Szwajcaria	103	150,2	134,6	225,7
U.S.A.	898,9	1.071,1	226,8	418,7
Argentyna	170,9	170,4	61	133,8
Brazylia	71,5	109,3	57,4	112,5
Indonezja	509,8	754,5	299,5	402,3
Australia	91,7	80,9	36,1	96

Skoncentrowanie wywozu na obszarze Europy wywołuje duże trudności płatnicze. Holandia jest krajem ubogim w surowce i sprowadza je w dość znacznych ilościach z krajów pozaeuropejskich. W celu sfinansowania przywozu musi posiadać ona znaczne fundusze, wymienialne na różne waluty, a przede wszystkim na dolary. Główną trudność stanowi niewymienialność walut zachodnio-europejskich na twarde waluty. Z tych względów Holendrzy czynią duże wysiłki, aby skierować część swojego wywozu do krajów zaoceanicznych, jednakże - jak dotychczas - nie zanotowano żadnych rezultatów. I tak np. wymiana towarowa z USA zamyka się bardzo poważnym deficytem, a silnie popęderany wywóz do Stanów Zjednoczonych utrzymuje się zaledwie na poziomie przedwojennym.

Produkcja

Wskaźnik przeciętnej produkcji holenderskiej w IV kwartale roku 1951 w porównaniu do analogicznego okresu w roku 1950 przedstawia się następująco /rok 1938 = 100/:

	IV kw. 1950 r.	IV kw. 1951 r.	zmiana
wskaźnik produkcji	152	150	- 1%

Holenderskie Centralne Biuro Statystyczne ogłosiło z kolei następujące wskaźniki dotyczące rozwoju produkcji przemysłowej w pierwszych dwóch miesiącach b.r.

	1 9 5 2 r.
	styczeń luty
Ogółem	147 140

materiały budowlane	136	125
skóry, obuwie i kauczuk	160	170
węgiel	96	90
wyroby hutnicze	170	162
wyroby włókiennicze	162	151

Specjalną uwagę należy zwrócić na holenderski przemysł włókienniczy znajdujący się w szczególnie ciężkiej sytuacji. Przemysł ten pracował głównie na eksport. 30% produkcji włókien niczej wywożono do Indonezji, obecnie jednak, wskutek konkurencji Stanów Zjednoczonych, Japonii i Indii, Holandia faktycznie straciła ten rynek zbytu.

Wprowadzenie nowych ograniczeń importowych we Francji, Anglii i Australii doprowadziło do dalszego, znacznego zmniejszenia zamówień na towary włókiennicze, w związku z czym jeszcze bardziej spada produkcja i wzrasta ilość bezrobotnych.

Stopniowy wzrost bezrobocia rozpoczął się w Holandii już przed kilku miesiącami.

Spadek popytu na rynku wewnętrznym przyczynił się również do znacznego zmniejszenia produkcji w przemysłach konsumcyjnych. Poniższa tabela ilustruje wzrost liczby zarejestrowanych całkowicie bezrobotnych w Holandii /wyłącznie mężczyźni/:

	30 czerwiec	31 grudnia
1948 rok	32.300	71.400
1949 "	49.400	88.700
1950 "	64.500	108.300
1951 "	61.300	155.000

Jak widać przyrost liczby całkowicie bezrobotnych mężczyzn był w końcu roku ub. o wiele silniejszy, niż w poprzednich latach.

Tendencja ta uległa zaakcentowaniu w następnych miesiącach, zarejestrowano bowiem w lutym b.r. 166.016 całkowicie niezatrudnionych mężczyzn, a oczekiwane ożywienie sezon w miesiącach wiosennych nie nastąpiło.

Europejska Unia Płatnicza

W końcu marca Holandia osiągnęła ponownie nadwyżkę w EPU. Saldo dodatnie było jednakże niższe, niż w ostatnich dwóch miesiącach. Wynosi ono 148 mln florenów, czyli ca \$ mln. Z kwoty tej Holandia otrzymała połowę w dolarach lub w złocie, drugą zaś połowę została skredytowana, dzięki czemu aktywa Holandii w EPU przy końcu marca roku bieżącego wzrosły do poważnej kwoty - \$ 124 mln. /471 mln fl/.

W dniu 31.III.b.r. ogólna suma złota i dewiz posiadana przez Bank Holandii wynosiła 2.234 mln fl., tak że Holandia posiada ponownie znaczne rezerwy zagranicznych środków płatniczych.

czych. Poniższe cyfry ilustrują poprawę sytuacji Holandii w EPU w I kwartale 1952 roku i w 1951 roku.

Holenderski bilans w EPU

	1 9 5 1	1 9 5 2
	/ w mln. dolarów/	
styczeń	- 23,1	+ 99,7
luty	- 25,0	+ 62,3
marzec	- 37,0	+ 39,0

Według tymczasowych obliczeń dodatnie saldo Holandii w E.P.U. w kwietniu r.b. wynosiło 108 mln fl.hol.

Stopa życiowa

Zgodnie z danymi holenderskiego Biura Statystycznego wskaźnik cen hurtowych utrzymywał się w dniu 29 lutego r.b. na poziomie styczniowym t.j. 145 punktów /1948 = 100/.

Zgodnie z danymi holenderskiego Biura Statystycznego, ogólny wskaźnik konsumpcji na jednego mieszkańca spadł w Holandii /r.1947 = 100/ ze 110 w r.1948 do 101 w r.1949, 99 w r. 1950 i do 94 w I półroczu 1951 r.

Wskaźnik konsumpcji artykułów spożywczych również uległ odpowiednio spadkowi ze 102 do 97, 94 i 92 punktów; wskaźnik konsumpcji towarów długotrwałego użytku wynosił 116, 113, 112 i 101, pozostałych zaś towarów i usług - 107, 100, 96 i 89.

Z dniem 1.IV. b.r. podwyższono w Holandii opłaty za zużycie prądu elektrycznego na cele konsumpcji indywidualnej o 25%.

Od 1 stycznia r.1953 zostanie podwyższone o 25% komornie w domach zbudowanych przed rokiem 1940.

W ten sposób będzie ono o 145% wyższe niż w roku 1940. Najemcy w osiedlach wiejskich będą płacili jeszcze więcej niż mieszkańcy miast.

Obieg pieniężny

Obieg pieniężny w Holandii wynosił w styczniu 93 mld fl., czyli o 16 mld więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

NIEMCY ZACHODNIE

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Globalna wartość zachodnio-niemieckiego eksportu wyniosła w marcu DM 1.457 mln wobec DM 1.461 mln w lutym, globalny eksport wyniósł odpowiednio DM 1.375 mln i DM 1.274 mln.

W marcu uległ szczególnemu zmniejszeniu import surowców włókienniczych i węgla amerykańskiego, zwiększył się natomiast eksport maszyn, statków, samochodów, wyposażenia elektrotechnicznego i nawozów sztucznych.

Wartość importu zachodnio-niemieckiego w I kwartale 1952 wyniosła DM 4.321 mln i była tym samym większa o 16% w porównaniu z analogicznym okresem 1951 roku. Wartość eksportu wyniosła w tym samym okresie DM 3.960 mln czyli o 33% większa niż w I kwartale 1951 roku. Według oświadczenia zachodnio-niemieckiego urzędu statystycznego, ciągły wzrost wartości eksportu ma swą ogólną przyczynę w wyższych cenach. Wzrost eksportu należy również tłumaczyć wyższymi cenami 2/3 artykułów eksportowych.

Ta znaczna nadwyżka importowa w I kwartale 1952 oraz przewidywany na rok 1952 deficyt dolarowy w wysokości \$ 300 mln jest niewątpliwie wynikiem gospodarczego odcięcia Niemiec zachodnich od ich naturalnych i normalnych stosunków gospodarczych z obszarem wschodnio-europejskim. Należy stwierdzić, że na dłuższą metę świat zachodni nie może wystarczać Niemcom zachodnim jako wyłączny rynek zbytu. Dla należytego rozwoju swej gospodarki Niemcy zachodnie zmuszone są do podjęcia obrotów handlowych ze swymi tradycyjnymi wschodnimi rynkami.

Niemcy zachodnie przy prowadzeniu rokowań z krajami Europy Wschodniej muszą podporządkować się przepisom embargo, narzucenym przez mocarstwa okupacyjne, które interpretują je ze znacznie większą surowością w odniesieniu do zachodnio-niemieckiej wymiany towarowej, aniżeli do swych własnych transakcji handlowych z tym obszarem. Niemcy zachodnie mają wiele powodów do skarg w tym kierunku. Reeksport zachodnio-niemieckich dóbr przemysłowych z krajów zachodnich do państw wschodnich, z drugiej zaś strony zaopatrywanie się Niemiec zachodnich w środki żywnościowe, wyprodukowane w krajach wschodnich, jak: zboże, cukier, olej sojowy, drogą tranzytu przez kraje zachodnie - oto następstwa spełnienia zachodnio-niemieckiej suwerenności gospodarczej. Wobec uniemożliwienia bezpośredniego sprawozdania tych artykułów, Niemcy zachodnie płacić muszą swym zachodnim opiekunom 10 do 12% nadwyżki tranzytowej.

Dla Niemiec zachodnich zagadnienie handlu ze Wschodem obejmuje również zjawisko silnego kurczenia się handlu między Trizonią a N.R.D. do 1/10 obrotów wymiennych między obszarami zachodnio i wschodnio-niemieckimi w porównaniu z rokiem 1936. Według danych zaczerpniętych z pisma "Der Volkswirt" w roku

1936 wymiana towarowa między dzisiejszą Trizonią a dzisiejszą N.R.D. wyniosła według cen z roku 1950 DM 5 mld w każdym kierunku i tym samym stanowiła wartość około 1/3 globalnego zachodnio-niemieckiego handlu zagranicznego, to w roku 1950 osiągnęła jedynie wysokość DM 400 mln zaś w 1951 r. jeszcze silniej spadła. Nieustanne dławienie obrotu towarowego między Trizonią a NRD, przynosi ciężkie straty obu stronom, przede wszystkim na skutek inspirowanego z góry samowolnego zrywania naturalnych, organicznych i strukturalnych związków gospodarczych.

Po zanalizowaniu w ten sposób potrzeby współpracy gospodarczej obu części Niemiec, zachodnio-niemiecki Der Volkswirt pisze dalej co następuje:

"Z tych nieodpartych faktów wypływają następujące, całkiem jasne i bezkompromisowe postulaty:

1/ Żądanie przywrócenia pełnej swobody działania Niemiec zachodnich w prowadzeniu handlu ze Wschodem. Żądanie to ma na celu zapobieżenia mieszanin się władz okupacyjnych w sprawy kontroli granicznej oraz skierowany jest przeciwko zakusom interwencyjnym tychże mocarstw przy rokowaniach oraz przy zawieraniu układów handlowych z krajami wschodnimi. Zachód musi rozumieć, że handel ze Wschodem jest dla Niemiec zachodnich źródłem niezastąpionym dla uzupełnienia ich zaopatrzenia surowcowego i żywnościowego. Efektywna wielkość wymiany z Polską, Czechosłowacją, Węgrami i Bułgarią, z którymi istnieją ważne jeszcze umowy handlowe, wyniosła w roku 1951 po stronie importu 53 mln dolarów, po stronie eksportu 59 mln dolarów, zaś na rok 1952 przewidywano go na 110 mln dolarów po obu stronach. Volumen ten w skali rocznej da się z łatwością podnieść do 200-250 mln dolarów. Jeśli uwzględni się cały obszar wschodni, to roczna wymiana towarowa w wysokości przynajmniej 500 mln dolarów leży bezwzględnie w sferze możliwości.

2/ Żądanie równouprawnienia handlu ze Wschodem, co zwraca się szczególnie przeciwko stosowaniu przez mocarstwa zachodnie podwójnej moralności w t.zw. legalnym i nielegalnym obrocie handlowym z krajami wschodnimi. Praktyka mocarstw okupacyjnych wygląda dotychczas tak, że podczas gdy przepisy "Battle Act" stosowane są wobec Niemiec zachodnich na mocy statutu okupacyjnego bardzo rygorystycznie, to inne kraje kapitalistyczne cieszą się dobrodziejstwami liberalniejszego jego interpretowania.

3/ Żądanie równowartościowego wyrównania zmniejszonych obrotów w handlu ze Wschodem. Niemcy zachodnie, ponoszące na skutek narzuconych sobie więzów ciężkie ofiary gospodarcze i finansowe, pocieszane są perspektywą zwiększenia swego eksportu na Zachód, jednakowoż perspektywy te nie mogą w żaden sposób stanowić kompensacji za utratę wschodnich rynków zbytu, zwłaszcza wobec wzmacniania barier celnych oraz restrykcji importowych przez kraje zachodnie, nie wyłączając USA.

Nie możemy zgodzić się z żądaniem amerykańskim udzielenia bezwarunkowego pierwszeństwa wymogom polityki przed naka-

zami gospodarczymi, zwłaszcza gdy chodzi o życiowe interesy naszego narodu. Zastrzegamy sobie prawo traktowania wszelkich gospodarczych zagadnień, związanych z handlem wschodnim, wyłącznie z czysto gospodarczego punktu widzenia. Zadaniem rządu jest nie dać się wyprzedzić przez silne gospodarczo mocarstwa zachodnie, lecz starać się wszelkimi środkami i z całą energią, o zabezpieczenie zachodnio-niemieckich interesów oraz zapewnienie sobie należnego, tradycyjnego udziału w handlu ze Wschodem.

Niemiecka gospodarka może rozwinąć swoją siłę gospodarczą jedynie drogą ścisłej współpracy z całym światem. Nasza sytuacja geograficzna, polityczna i gospodarcza wymaga prowadzenia najintensywniejszego handlu ze wszystkimi krajami. Dlatego musimy związać się ponownie z krajami wschodnimi i południowo-wschodnimi, z którymi Niemcy przed wojną prowadziły żywiony i obszerny handel, ponieważ ważne te obszary rolnicze i surowcowe stanowią pod wielu względami naturalne uzupełnienie naszego wysoko rozwiniętego przemysłu. Niemcy zachodnie ze swej strony, posiadające wzrastający coraz bardziej potencjał produkcyjny są w możności dostarczać krajom wschodnim wszelkie towary oraz dobra inwestycyjne, potrzebne im dla odbudowy i rozwoju gospodarczego.

Interes wszystkich narodów - kończy der Volkswirt, leży w wolnej, pokojowej i ogarniającej cały świat wymianie towarowej. W dzisiejszym świecie nie może być mowy o izolacji gospodarczej, skoro żaden kraj nie może się zamknąć w swej gospodarce. Słusznie scharakteryzował ten stan rzeczy amerykański uczestnik Konferencji w Moskwie, Oliver Vickery, słowami: "Może to nam się podobać lub nie, jesteśmy skazani na siebie wzajemnie, o ile chcemy istnieć". Lord Boyd-Orr uzupełnił to twierdzenie: "Handel światowy jest środkiem zwiększenia produkcji i podziału dóbr, których człowiek potrzebuje do ludzkiego życia w prawdziwym tego słowa znaczeniu".

Z obecnego stanu rozprzężenia międzynarodowych stosunków gospodarczych zaczyna przebijać się świadomość, że międzynarodowa wymiana towarowa jest lepszym czynnikiem pokoju, aniżeli jakakolwiek groźba użycia siły i że świat w ogóle raczej przez rozwinięcie wzajemnych stosunków handlowych, aniżeli drogą manifestacji siły może kroczyć naprzód.

Produkcja

Kryzys zbytu zachodnio-niemieckiego przemysłu włókienniczego osiągnął według doniesienia agencji A.D.N. tak wielkie rozmiary, że w północnej Bawarii 50.000 robotników zatrudnionych w tej gałęzi przemysłu pracuje jedynie 24 godziny w tygodniu. Oprócz tego każdego dnia mają miejsce wielkie redukcje robotników, ponieważ właściciele fabryk włókienniczych, licząc się z ciągłym spadkiem popytu na swoje artykuły, w związku z ciągle wzrastającą produkcją zbrojeniową, nie widzą celu w utrzymywaniu produkcji na obecnym poziomie. Na składach licznych przedsiębiorstw leży nagromadzona produkcja z kilku miesięcy.

Doszło do tego, że hurtownicy nie zgadzają się nawet na przyjmowanie zamówionych przez nich towarów na dawnych warunkach.

Kryzys przemysłu włókienniczego rozszerza się na całe terytorium Niemiec zachodnich. Firma "Spinnfaser A.G." w Kassel unieruchomiła swoje zakłady na przeciąg 14 dni, poczem podjęła pracę wprowadzając jednocześnie nie pełny dzień roboczy. Bezpośrednią przyczyną tych kroków było zmniejszenie popytu o 30%. Firma "Chemiefaser N.G." w Siegburgu na skutek braku możliwości zbytu dla swych towarów skróciła znacznie dzień pracy. Zakłady "Kammgarnspinnerei - Eitorf" zwolniły część robotników, następnie zaś wprowadziły 24-godzinny tydzień pracy. W Neu-Münster /Szlezwig-Holsztyn/ prawie we wszystkich zakładach włókienniczych nastąpiły wielkie redukcje robotników. Oprócz tego wiele przedsiębiorstw przechodzi na skrócony tydzień pracy.

W bardzo wyraźnym stopniu kryzys przemysłu włókienniczego odbił się również na przemyśle badenkim, który także znacznie ograniczył czas pracy.

W przemyśle odzieżowym, zapotrzebowanie cywilne w stosunku do roku ubiegłego zmniejszyło się o 40%. Jest rzeczą charakterystyczną, że w chwili obecnej nie widać żadnych perspektyw usunięcia widma kryzysu, jakie grozi zachodnio-niemieckiemu przemysłowi włókienniczemu.

W I E L K A B R Y T A N I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

=====

Po znacznej poprawie bilansu brytyjskiego handlu zagranicznego w lutym b.r. nastąpiło w marcu ponowne pogorszenie salda. Wprawdzie eksport brytyjski wyniósł nową rekordową kwotę £ 245 mln w porównaniu z £ 242 mln w styczniu i £ 237 mln w lutym, to jednak import wzrósł ponownie z £ 297 mln do £ 333 mln.

Należy przypomnieć, że w sezonie wiosennym wzmagają się zawsze import. W marcu ub. roku import był o £ 55 mln większy niż w lutym ub. roku, podczas gdy wzrost importu w marcu r.b. wynosił tylko £ 36 mln. Reeksport marcowy również uległ zwiększeniu z £ 16 mln do £ 20 mln t.j. o prawie 100% więcej niż poziom przeciętny ub. roku. Specjalne dostawy kauczuku, cyny itp. przewidziane w ramach porozumienia waszyngtońskiego Truman-Churchill odegrały w tym reeksporcie decydującą rolę.

Łączny deficyt handlowy wzrósł ponownie z kwoty £ 53 mln w lutym b.r. do £ 67 mln w marcu w porównaniu z kwotą £ 93 mln w styczniu i przeciętną miesięczną przekraczającą £ 100 mln w roku ubiegłym.

W marcu ceny eksportowe w brytyjskim handlu zagranicznym, obliczane na podstawie wskaźnika Board of Trade /r.1951 = 100/ ustanowiły nowy rekord w wysokości 107 punktów, czyli o 1 punkt więcej niż w lutym. Wskaźnik cen importowych pozostał bez zmiany w wysokości 103.

Wskaźnik importowanej żywności, napojów i tytoniu wyniósł 105, dla surowców 100, dla fabrykatów 106. Ogólny wskaźnik dla eksportu półfabrykatów i wyrobów gotowych podniósł się do 108, dla metali i maszyn do 110, a dla tkanin obniżył się do 99.

Jeśli chodzi o kształtowanie się brytyjskiego handlu zagranicznego w I kwartale 1952, to według oficjalnego komunikatu brytyjskiego Ministerstwa Handlu, I kwartał b.r. wykazał deficyt handlu zagranicznego /nadwyżka importu cif nad eksportem i reeksporem fob/ w wysokości £ 211 mln. Kwartałna nadwyżka przywozu nad wywozem i reeksporem w roku 1951 wynosiła £ 302 mln. Komunikat Ministerstwa Handlu stwierdza jednak, że zmniejszenie deficytu przypisać należy zwiększeniu wartości eksportu i reeksportu, natomiast wartość i rozmiary importu były naogół podobne do przeciętnych kwartalnych w roku ubiegłym.

Ministerstwo przewiduje, że eksport brytyjski w II kwartale b.r. będzie bardziej dotknięty ograniczeniami importowymi wprowadzonymi ostatnio przez kraje Commonwealth'u.

Eksport w I kwartale był o 5% większy niż w ostatnim kwartale 1951. Wywóz podstawowych artykułów dla handlu angielskiego - towarów włókienniczych - spadł o £ 7 mln do sumy £ 119 mln. Jednocześnie eksport metali i wyrobów mechanicznych podniósł się o £ 33 mln do sumy £ 359. W zakresie innych wyrobów zauważyć można wzrost o £ 5 mln do £ 156 mln. Wywóz żywności, napojów i tytoniu podniósł się nieznacznie w porównaniu z poprzednim kwartałem do £ 43 mln zaś wartość wywiezionych z Anglii surowców wzrosła o £ 3 mln do sumy £ 28 mln.

Brytyjski eksport do Ameryki Północnej w I kwartale wyniósł £ 59 mln., prawie tyle samo co w ostatnich trzech miesiącach 1951 r., lecz o 12% mniej niż przeciętnie kwartalnie w zeszłym roku. Wywóz do Kanady, poważnie zmniejszony w IV kwartale roku ub. /£ 28 mln/ spadł dalej w I kwartale br. do £ 25 mln. Wartość towarów wywiezionych do USA od stycznia do marca przedstawiała £ 34 mln wobec £ 31 mln w IV kwartale i średnio £ 34,1 mln kwartalnie w ciągu całego 1951 roku.

W komunikacie Ministerstwa Handlu pojawia się jednocześnie nowy czynnik - skutki ograniczeń importowych wprowadzonych przez Australię, która w 50% pokrywała dotąd swój przywóz towarami brytyjskimi. Ograniczenia dotkliwie godzą w wywóz brytyjski. Marcowy eksport do Australii spadł do £ 31 mln wobec przeciętnej £ 36 mln z okresu styczeń-luty.

Import do Wielkiej Brytanii w I kwartale roku bieżącego był o 4% mniejszy niż przeciętnie kwartalnie w drugim półroczu 1951, jednakże był on nieco większy niż średnio w zeszłym roku. Przywóz surowców spadł do £ 403 mln w I kwartale wobec przeciętnej kwartalnej w drugiej połowie roku ubiegłego wyno-

szące £ 453,7 mln i £ 428,8 mln przeciętnie w każdym kwartale zeszłego roku. Przywóz żywności, napojów i tytoniu był nieco większy niż kwartalnie w pierwszej połowie lub w ciągu całego roku ubiegłego, natomiast import fabrykatów /£ 237,1 mln/ utrzymał się na wysokim poziomie z drugiego półrocza 1951. W okresie tym Anglia sprowadziła mniej bawełny i drewna. Podobnie zmniejszył się przywóz kauczuku a szczególnie ograniczony w porównaniu z drugim półroczem 1951, /o £ 7,1 mln do £ 42,2 mln /był import wełny. Przywóz olejów, nasion roślin oleistych, surowej ropy naftowej, rudy i złomu żelaza oraz metali nieżelaznych utrzymywał się w ciągu pierwszych trzech miesięcy b.r. na poziomie drugiego półrocza 1951.

Charakterystyczną cechą przywozu brytyjskiego w I kwartale był w porównaniu z drugim półroczem ub. roku zwiększony, kosztem artykułów konsumpcyjnych, import maszyn, związany ze zbrojeniami - wzrósł on o £ 11,5 mln do sumy £ 26,9 mln - metali nieżelaznych w formie wyrobów gotowych /o £ 5,6 mln do £ 53,4 mln/ oraz wyrobów z żelaza i stali /o £ 10,1 mln do £ 24 mln/.

Analizując zagadnienie handlu zagranicznego, brytyjski minister Skarbu - Butler w jednym ze swych ostatnich przemówień podkreślił konieczność wzmożenia eksportu Wielkiej Brytanii do krajów OEEC. Chodzi tu przede wszystkim o kraje, które są wierzycielami Wielkiej Brytanii. "Wielka Brytania - jak oświadczył Butler - musi zdobyć się na krótsze terminy dostaw; w chwili obecnej eksport musi mieć pierwszeństwo nad potrzebami kraju. Szczególna uwaga musi być ponadto zwrócona na zaktywizowanie brytyjskiego handlu na rynkach zamorskich, gdzie angielscy eksporterzy napotykają na ciągłe rosnącą konkurencję japońską i zachodnio-niemiecką. Konkurencja tych dwóch państw polega przede wszystkim na oferowaniu wyjątkowo korzystnych warunków kredytowych". Omawiając to zagadnienie "Financial Times" pisze, iż konkurencyjność tych warunków dotyczy głównie dóbr inwestycyjnych, gdzie eksporterzy zachodnio-niemieccy m.inn. proponują kredyty na okres od 5 - 10 lat, podczas gdy brytyjski przemysł oferuje kredyt do 2 lat. Natomiast jeśli chodzi o kredyty udzielane przy eksporcie dóbr inwestycyjnych, to warunki brytyjskie nie odbiegają od warunków innych krajów.

Możliwości utraty zamówień eksportowych przez Wielką Brytanię na rzecz innych krajów, które gotowe są oferować dogodniejsze warunki kredytowe, powstały już około 2 lat temu, zaznaczając się coraz silniej w ostatnich miesiącach. Głównymi przyczynami tego stanu rzeczy są:

1. Udzielanie poparcia ze strony rządów krajów importujących tym dostawcom zagranicznym, którzy są gotowi przyznawać długoterminowe kredyty swoim odbiorcom.
2. Decyzja przemysłowców zachodnio-niemieckich, a w mniejszym stopniu japońskich, używania jako przynęty daleko idących ułatwień kredytowych celem odzyskania utraconych podczas wojny rynków zbytu.

W związku z pogorszeniem się światowej sytuacji płatniczej w ciągu ubiegłych paru lat wiele krajów importujących,

a zwłaszcza Ameryki Centralnej i Południowej, coraz niechętniej udziela zamówień na ciężkie dobra inwestycyjne i podobne towary, o ile to wymaga zapłaty gotówkowej. Wskutek tego importerzy tych krajów zwracają się coraz częściej do dostawców w krajach, które są skłonne udzielać długoterminowych kredytów, nawet jeżeli towary ich, pod względem cen są mniej atrakcyjne.

Niezdolność producentów brytyjskich do sprostania tego rodzaju konkurencji, należy przypisać w pewnym stopniu brakowi kapitałów dla finansowania długoterminowych transakcji eksportowych. W części winne są temu również urzędowe ograniczenia w odniesieniu do eksportowych operacji kredytowych.

Normalna procedura przyznaje eksporterom 6 miesięcy na ściąganie należnych z zagranicy wpływów.

Produkcja

Międzynarodowy Komitet Doradczy do Spraw Bawełny /International Cotton Advisory Committee/ w ostatnim miesięcznym przeglądzie podkreśla niezwykle ciężką sytuację w przemyśle bawełnianym krajów kapitalistycznych. Komitet jest zdania, że jeśli nie zostanie osiągnięta stabilizacja cen, to kryzys przemysłu tekstylnego zaostrzy się jeszcze bardziej.

Podkreśla on stały wzrost konkurencji na rynku tekstylii pomiędzy krajami produkującymi towary włókiennicze.

Według danych statystycznych zebranych przez stowarzyszenie detalistów tekstylnych i przez Bank Anglii, sprzedaż angielskich towarów tekstylnych w ciągu pierwszych dwóch miesięcy roku bieżącego spadła o 31,8% w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem. W lutym b.r. sprzedano towary włókiennicze w Anglii w ilości o 33,1% mniejszej niż w tymże miesiącu 1951 roku. Zapasy towarów tekstylnych w Anglii były w lutym o 33,9% większe niż w lutym roku ubiegłego.

Według oceny komentatora gospodarczego pisma "Observer" poziom produkcji włókienniczej Anglii spadł w lutym b.r. o 13% w stosunku do listopada zeszłego roku; w kwietniu spadek ten według tymczasowych danych wyniósł około 50%. Cytowane pismo przewiduje, że bezrobocie w przemyśle włókienniczym osiągnie najwyższy stan z początkiem lata.

Rada Związku Włóknarzy Brytyjskich, liczącego 200.000 robotników, wystosowała niedawno do ministra handlu Wielkiej Brytanii depezę, w której domaga się podjęcia środków zapobiegawczych wobec kryzysu w przemyśle tekstylnym. Wskazując na fakt, że już na początku kwietnia liczba bezrobotnych w tym przemyśle wynosiła 75.000 osób, rada zażądała od władz brytyjskich "uczynienia wszystkiego, co się da, aby nawiązać stosunki handlowe i rozszerzyć handel z krajami nie należącymi do strefy dolarowej".

Pismo "Tribune de Geneve" w korespondencji z Londynu pod tytułem "Wznowić handel z Rosją" taki postulat wysuwa

kryzys w Lancashire" stwierdza, że ciężki kryzys przemysłu włókienniczego w Lancashire ponownie stawia przed rządem brytyjskim zagadnienie handlu ze Związkiem Radzieckim i krajami wschodnio-europejskimi. Niektórzy posłowie labourzystowscy - pisze korespondent wspomnianego pisma - oświadczają, że jeśli eksport towarów tekstylnych do ZSRR byłby podjęty, wówczas kryzys, a także bezrobocie dałoby się w szybkim tempie zlikwidować. Ze swej strony Anglia mogłaby otrzymywać z ZSRR i krajów Europy Wschodniej surowce, budulec, zboże i inne towary, za które płaci dolarami, nabywając je w Kanadzie i USA.

Europejska Unia Płatnicza

Deficyt Wielkiej Brytanii wobec EPU w marcu b.r. był mniej więcej na poziomie deficytu z lutego b.r. wynosząc \$ 64,2 mln /£ 23 mln/ w porównaniu z \$ 62,6 mln /£ 22 1/4 mln/. W poprzednim miesiącu Wielka Brytania uregulowała kwotę \$ 51,4 mln /£ 18,4 mln/ w złocie. Resztę długu Wielkiej Brytanii w wysokości \$ 12,8 mln zaksięgowano w EPU. W wyniku powyższych operacji całkowite zadłużenie Wielkiej Brytanii wobec EPU wzrosło do \$ 622 mln. /£ 220 mln/.

Sytuacja Wielkiej Brytanii wobec Europejskiej Unii Płatniczej uległa w kwietniu jedynie nieznacznej poprawie. Deficyt kwietniowy nie jest o wiele mniejszy od deficytu marcowego, wobec czego Wielka Brytania będzie musiała ponownie wpłacić w złocie ca \$ 50 mln t.j. 80% deficytu.

Nie są znane jeszcze szczegółowe dane co do stanu rachunków wszystkich krajów, lecz wiadomo, że deficyt brytyjski wobec Belgii znacznie się zmniejszył i że Holandia była głównym wierzycielem Wielkiej Brytanii. Obroty brytyjskie z Francją były mniej lub więcej wyrównane.

Biorąc pod uwagę kwietniowy deficyt, brytyjski udział w EPU jest obecnie właściwie wyczerpany, tak że nowy deficyt będzie musiał być regulowany całkowicie złotem lub dolarami. Oczywiście skutki brytyjskich ograniczeń importowych, jak dotąd, nie wystąpiły jeszcze w całej pełni, jak również nowe zarządzenia innych członków obszaru szterlingowego nie weszły jeszcze w życie. Wyniki z trzech ubiegłych miesięcy są dodatnie w porównaniu z wynikami poprzedniego kwartału, gdy miesięczny deficyt przekraczał \$ 150 mln, lecz postęp ten nie jest jeszcze zadawalający.

Należy spodziewać się, że rząd brytyjski zastosuje ostrzejsze środki, jeśli wbrew oczekiwaniom, płatności z obszarem EPU nie zostaną zbilansowane do końca czerwca roku bieżącego.

W Ł O C H Y

Sytuacja gospodarczaHandel zagraniczny

W Rzymie odbyła się konferencja przemysłowców, kupców, ekonomistów i działaczy związków zawodowych, poświęcona zagadnieniu przezwyciężenia zastoju i kryzysu w gospodarce Rzymu i okręgu rzymskiego.

W uchwalonej rezolucji konferencja zażądała od rządu zaniechania metod dyskryminacji w handlu ze Związkiem Radzieckim, krajami demokracji ludowej i Chinami Ludowymi oraz wysunęła propozycję utworzenia we Włoszech stałego ośrodka dla rozpowszechniania informacji dotyczących możliwości rozszerzenia handlu zagranicznego z tymi państwami.

Poważne ograniczenia importowe w Wielkiej Brytanii i Francji wywołały w wielu krajach zaniepokojenie, szczególnie tam, gdzie spowodowało to wysokie straty, zmuszając do szukania nowych rynków zbytu. Szereg krajów zapowiedziało stosowanie środków odwetowych.

Rząd włoski rozpoczął stosowanie nowej polityki dewizowej, skierowanej przeciw Wielkiej Brytanii i Francji. Tak więc Urząd Dewizowy przyjmuje od włoskich armatorów tylko 60% wpływów szterlingowych po oficjalnym kursie, pozostałe zaś 40% pozostawia do własnej ich dyspozycji.

Na wolnym rynku dewizowym, otrzymują oni za nie mniejsze sumy, odpowiadające światowym notowaniom giełdowym.

Jednocześnie Urząd Dewizowy powiadomił banki włoskie, aby nie przyjmowały one banknotów francuskich po kursie oficjalnym, lecz według notowań giełdy w Zurychu.

Jaką to stratę stanowi dla Francji wynika z porównania kursu urzędowego, który wynosi 178 lirów za 100 fr.fr./ z wolnym rynkowym, gdzie dochodzi on tylko do 130 lirów.

P r o d u k c j a

Od szeregu miesięcy wzrastają trudności w zbyciu produktów przemysłu włoskiego. Niska siła nabywcza ludności, oraz trudności eksportowe, wywołane zarządzeniami zagranicy w kierunku zniesienia liberalizacji, zwolniły tempo produkcji i w rezultacie spowodowały pewną jej obniżkę. Widać to wyraźnie z porównania cyfr. Podczas gdy ogólny wskaźnik włoskiej produkcji przemysłowej wynosił w styczniu r.b. 142 /r.1938 = 100/ wobec 135 w grudniu r.1951 i 132 w styczniu r. 1951 to w lutym produkcja włoska spadła o 5% w porównaniu do stycznia bieżącego roku i wskaźnik jej wynosił 134. Trudno jest w tej chwili przewidzieć dalszy rozwój sytuacji, tym bardziej, że

36
produkcja dwóch miesięcy /styczeń-luty 1952 r./ w porównaniu z analogicznym okresem 1951 roku wzrosła o 4,5%.

W dziedzinie przemysłów kluczowych wskaźnik spadł w lutym ze 138 do 131. W grupie przemysłu lekkiego wskaźnik lutowy spadł w porównaniu ze styczniem roku bieżącego ze 133 do 127. Najpoważniejsza zniżka produkcji nastąpiła w grupie gaz i elektryczność ze 199 do 184. Natomiast wyniki produkcji z pierwszych miesięcy b.r. w porównaniu z rokiem 1951 wykazały wzrost produkcji w dziedzinie przemysłów kluczowych o 21,6%, a w produkcji gazu i prądu elektrycznego o 15%, podczas gdy przemysł włókienniczy wzrósł zaledwie o 1,6%.

Komunikat mediolańskiej Izby Przemysłowo-Handlowej podaje do wiadomości, że zaopatrzenie Włoch w surowce i energię elektryczną może być w danej chwili uważane za wystarczające. Zapasy węgla są bardzo duże i przekraczają łącznie z węglem importowanym/ obecne zapotrzebowanie. W przemyśle hutniczym zdolność produkcyjna jest w pełni wykorzystywana, a zapasy żelaza spadły poniżej normalnego poziomu. Mimo to popyt jest już obecnie mniejszy niż w poprzednich miesiącach.

Zapotrzebowanie rynku wewnętrznego na maszyny i urządzenia techniczne - po okresie pewnego ożywienia, które miało miejsce w końcu ubiegłego roku - ponownie spadło, to też zapasy tych artykułów na składach są bardzo znaczne.

Również przemysł bawełniany, jedwabniczy i lniany przeżywa poważny kryzys zbytu. Ciężką sytuację w przemyśle bawełnianym pogarszają brytyjskie i francuskie restrykcje importowe. W fabrykach, gdzie produkcja nie została całkowicie wstrzymana pracuje się przeważnie nie więcej jak 32 godziny tygodniowo. Popyt na wyroby wełniane jak dotychczas, utrzymuje się na poziomie, chociaż sezonowo spadło zapotrzebowanie na przędzę.

Produkcja włókien syntetycznych podniosła się w grudniu roku ubiegłego, lecz już w styczniu i lutym ponownie spadła.

Ogólnie biorąc popyt na włókna sztuczne zmniejszył się znacznie, tak na rynku wewnętrznym jak i zewnętrznym, przy czym w ciągu najbliższych miesięcy nie przewiduje się zmiany na lepsze.

Spadkowa tendencja ogólnej produkcji Włoch jest przyczyną wzrastającego bezrobocia.

Z cyfr podanych przez Ministerstwo Pracy wynika, że w październiku roku 1951 zarejestrowano 1.907.000 bezrobotnych, w porównaniu z październikiem r.1950, stanowi to wzrost o 166.000 ludzi. Przypuszcza się, że ilość bezrobotnych wynosiła w końcu 1951 - 2 mln.

Burżuazyjny rząd włoski nie widzi w tej sytuacji innego wyjścia jak zaoferowanie krajom imperialistycznym taniej siły roboczej. Ostatnio np. minister Pella zaproponował na sesji agresywnego Paktu Atlantycznego w Lizbonie emigrację pół miliona Włochów rocznie.

B u d ż e t

Na posiedzeniu parlamentu włoskiego wniesiony został preliminarz budżetowy na rok finansowy 1952/53 rozpoczynający się 1 lipca.

Budżet przewiduje wpływy w sumie 1.744 mld. lirów i wydatki w sumie - 2.241 mld. lir.; w ten sposób nadwyżka wydatków nad dochodami wyraziłaby się cyfrą 497 mld. lirów.

Charakterystycznym dla nowego budżetu jest zwiększenie wydatków państwowych, które przewyższą dochody a więc wzrost deficytu, dalsze powiększanie zadłużenia państwowego, wynoszącego obecnie 3.000 mld. lirów włoskich. Wydatki w nowym budżecie mają się powiększyć o 357 mld. lir. w porównaniu z rokiem 1951/52 a deficyt budżetowy o 101 mld. lirów.

Należy zaznaczyć, w rzeczywistości wydatki państwowe rok rocznie przewyższają preliminowane sumy. Zgodnie z oświadczeniem ministra Pella, w roku 1950/51 wydatki państwa wyniosły 2.256 mld. lir., zamiast przewidzianych 1.462 mld. lirów a w roku 1951/52 - 2.310 mld. lirów, zamiast 1.884 mld. lir. Deficyt w pierwszym wypadku wyniósł 313 mld. lir. zamiast 176, a w drugim - 405 mld. lir. zamiast - 396 mld. lir. Obecnie przypuszcza się, że przewidziany na r. 1952/53 deficyt przewyższy znacznie sumę 500 mld. lir. włoskich.

Wzrost wydatków i deficytu nowego budżetu spowodowany jest głównie żądaniem przez Stany Zjednoczone zwiększeniem zbrojeń. Wydatki zbrojeniowe Ministerstwa Obrony mają mianowicie wynieść 518 mld. lir. Do tej sumy należy dodać kwoty asygnowane na cele wojenne w budżetach innych resortów.

Np. w preliminarzu figuruje suma 428 mld. lir. na pokrycie "wydatków gospodarczych i wykonanie zobowiązań międzynarodowych". Odpowiedni paragraf obejmuje roboty publiczne, subsydia dla przemysłowców, inwestycje państwowe wszelkiego rodzaju - w tym związane z wykonaniem warunków Paktu Atlantycznego - finansowanie produkcji wojennej, budowa baz, lotnisk, dróg itd. W ten sposób znaczna część wyżej wymienionej sumy przeznaczona jest na przygotowania wojenne.

Zamorskie kraje kapitalistyczne

Zaostrzenie się walki o rynki zbytu

W "przeglądzie Międzynarodowym" dziennika "Prawda" G. Rassadum analizuje zaostrzenie się walki o rynki zbytu. "Ostatnio między Wielką Brytanią a Stanami Zjednoczonymi wymienione zostały memoranda w sprawie wzajemnych stosunków handlowych. Rząd brytyjski zaprotestował przeciw wprowadzeniu przez USA barier celnych w stosunku do towarów importowanych z Wielkiej Brytanii i innych krajów obszaru szterlingowego. Londyn uskarżał się, że czynione przez Waszyngton trudności w anglo-amerykańskich stosunkach handlowych stwarzają "brak równowagi płatniczej" między obszarem dolarowym a obszarami innych walut, a "to z kolei nie może pozostać bez wpływu na możliwości i chęci rządów współpracy ze Stanami Zjednoczonymi w zakresie polityki handlowej i innej".

W odpowiedzi na memorandum Wielkiej Brytanii Departament Stanu USA usiłuje ukryć walkę o rynki zbytu, w którą wciągnięte zostały nie tylko Stany Zjednoczone i Wielka Brytania, lecz również i inne kraje kapitalistyczne, zasłaniając się argumentem "wolnej wymiany międzynarodowej". Obłudny ten argument nie jest w stanie ukryć faktu, że koła rządzące USA dla swoich drapieżnych celów faktycznie dezorganizują handel międzynarodowy. Przecież to Stany Zjednoczone zerwały stosunki gospodarcze ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej i rozmyślnie podkopują tradycyjne stosunki handlowe między Zachodem i Wschodem. W rezultacie nacisku Stanów Zjednoczonych kraje Europy Zachodniej ograniczyły handel z krajami Europy Wschodniej, co wywiera zgubny wpływ na gospodarkę krajów zachodnio europejskich. W tej sytuacji Wielka Brytania usiłuje znaleźć zbyt dla swej produkcji na rynkach amerykańskich, pragnąc powiększyć własne zasoby dolarowe, jednakże businessmeni amerykańscy nie dopuszczają towarów europejskich na rynek wewnętrzny swego kraju. Jednocześnie monopolisci Wall-Street'u żądają od krajów satelickich obniżenia taryf celnych co umożliwić ma napływ towarów amerykańskich.

Na dyskryminację amerykańską monopolisci brytyjscy odpowiadają zmniejszeniem importu, podejmując jednocześnie inne kroki, zmierzające do ochrony imperium brytyjskiego i strefy szterlingowej przed dalszą agresją dolara. Według danych pisma "United States News and World Report" - ogół "amerykańskiego eksportu do obszaru szterlingowego, w rezultacie ostatnich ograniczeń uległ zmniejszeniu o 15% w porównaniu z poziomem w roku 1951". Nie tylko w kołach handlowych Wielkiej Brytanii lecz również Francji, Włoch, Szwecji, Belgii, Holandii, Danii i Szwajcarii coraz silniej zaznacza się niezadowolenie z powodu dezorganizującej polityki USA, stosowanej w dziedzinie handlu międzynarodowego. Do walki o rynki,

w której głównymi konkurentami w ciągu ostatnich lat były USA i Wielka Brytania, coraz bardziej intensywnie włączają się Niemcy zachodnie i Japonia. Trzeba tu przypomnieć, że gospodarka i handel zarówno Japonii jak i Niemiec zachodnich skrepowane są obecnie reżymem amerykańskiej okupacji wojkowej. USA w sztuczny sposób odgrodziły Japonię od jej tradycyjnych rynków. Jednocześnie monopole amerykańskie posługują się przemysłowcami japońskimi jako narzędziem dla zagarnięcia brytyjskich rynków zbytu. Angielskie pismo "Reynolds News" doniosło o "tajnym układzie między kupcami amerykańskimi a japońskimi przedsiębiorcami włókienniczymi, zawartym w celu opanowania rynków zagranicznych, które obecnie znajdują się w rękach Wielkiej Brytanii". Jednakże zarówno przemysłowcy japońscy, jak i zachodnio-europejscy, coraz bardziej usiłują uwolnić się od jarzma monopolistów amerykańskich, pragnąc ponownie zdobyć utracone pozycje w handlu międzynarodowym. Japoński eksport do krajów obszaru szterlingowego w roku 1951 wzrósł dwukrotnie w porównaniu z rokiem 1950 osiągając sumę \$ 575 mln. Eksport Niemiec zachodnich podwyższył się z \$ 1,1 mlrd. w 1949 do 3,5 mlrd. w 1951 r. Według danych prasy amerykańskiej Niemcy zachodnie eksportowały w pierwszej połowie 1951 r. do Argentyny - ponad pięciokrotnie, do Afryki Południowej - ponad czterokrotnie i do Indii - ponad dziewięciokrotnie więcej towarów niż w analogicznym półroczu 1950 r. Eksport tego kraju do Ameryki Łacińskiej osiągnął w ub. roku \$ 350 mln. Prasa krajów zachodnich wyraża zaniepokojenie z powodu zaostrzenia się walki o rynki w Azji Południowo-Wschodniej, Bliskiego Wschodu, Afryki i Ameryki Łacińskiej. "Towary z Niemiec i Japonii - pisał "United States News and World Report" - dla których przedwojenne rynki w Europie Wschodniej i Chinach zostały zamknięte w związku z "zimną wojną", napływają potokiem na te rynki, które Anglia dotychczas uważała za swoje". "Niemcy zachodnie - pisze dziennik "Chicago Daily News" - kierują się na Syrię, Liban, Irak, Iran i Arabię Saudyjską, aby znaleźć tam rynki zbytu dla swych towarów. Niemiecka konkurencja powojenna, której obawiali się Francuzi i Anglicy, stała się faktem dokonanym". Według doniesień agencji "Associated Press" wielu przedsiębiorców amerykańskich wyraża również niepokój w związku ze wzrostem konkurencji japońskiej i zachodnio-niemieckiej. Angielskie pismo "Financial Times" zaniepokojone wzrostem eksportu zachodnio-niemieckiego, żąda zwiększenia wydatków Niemiec zachodnich na "obronę", licząc na to, że przyczyni się to do spadku możliwości konkurencyjnych tego kraju w handlu zagranicznym. Konkurencja handlowa między państwami imperialistycznymi, przybiera tym bardziej na sile, że przebiega ona w warunkach zwężania się światowego rynku kapitalistycznego". Problem leży w tym - pisze "Business Week" - w jaki sposób USA, Wielka Brytania, Niemcy zachodnie, Francja i Japonia razem wzięte, mogą znaleźć rynki w podzielonym świecie". Nie ulega wątpliwości, że zazarta walka między drapieżcami kapitalistycznymi o źródła surowców i rynki zbytu będzie przybierała nadal na sile. Takie jest bowiem wilcze prawo kapitalizmu", kończy swe rozważanie komentator "Prawdy".

E G I P T

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Podając do wiadomości deficyt bilansu handlowego w roku ubiegłym w wysokości £E 79 mln. minister finansów Egiptu oświadczył, że przewiduje się dalsze zwiększenie deficytu w roku bieżącym.

W szczególności wartość eksportu bawełny może spaść z £E 164 mln. do £E 109 mln. aczkolwiek tonaż wyeksportowany pozostanie mniej więcej ten sam.

Bilans płatniczy

Egipski bilans płatniczy za rok 1951 wykazuje deficyt w wysokości £E 15 mln. Ujemne saldo egipskiego bilansu płatniczego powtarza się bez przerwy od roku 1946.

H O N G - K O N G

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Wskutek ograniczenia handlu z Chinami, handel zagraniczny Hong-Kongu osiągnął w marcu rb. najniższy od czerwca r. 1950 poziom. Globalna wartość wymiany towarowej wyniosła bowiem 525 mln dolarów hg. czyli spadła o 32,3% w porównaniu do przeciętnego miesięcznego obrotu w r. 1951. Import zmniejszył się o 29,9% a eksport o 34,9%.

Produkcja

Jak donosi "Singapore Standart" pewne gałęzie przemysłu lekkiego Hong-Kongu mają być przeniesione do Singapore. Pismo stwierdza, że rozpoczęcie działalności "Bank of East Asia" w Singapore jest pierwszym krokiem w tym kierunku.

INDIE

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Struktura geograficzna handlu zagranicznego Indii w okresie od kwietnia do września r. 1951 przedstawiała się następująco /w mln. funtów szterlingów/:

I M P O R T

	<u>r. 1950</u>	<u>r. 1951</u>
Sudan Anglo-Egipski	4,2	8,1
Burma	5,9	8,6
Kanada	5,2	6,6
Chiny Ludowe	0,2	8,0
Egipt	11,9	18,0
Iran	15,8	15,0
Włochy	2,9	9,0
Japonia	3,0	8,9
Kenia	10,1	10,5
Pakistan	2,6	6,2
Singapore	5,9	7,4
Wielka Brytania	45,4	55,6
Stany Zjednoczone	48,7	75,6
Niemcy zachodnie	2,4	10,0
O g ó ł e m :	209,9	300,1

E K S P O R T

Argentyna	2,8	10,6
Australia	10,1	19,0
Burma	4,3	6,9
Kanada	4,4	7,5
Cejlon	6,5	5,0
Francja	5,4	5,5
Japonia	1,0	7,4
Kenia	2,1	4,1
Nowa Zelandia	1,0	4,4
Pakistan	6,5	5,0
Singapore	6,9	5,2
Sjam	1,4	5,4
Wielka Brytania	38,6	75,2
Stany Zjednoczone	33,5	49,8
O g ó ł e m :	164,0	278,3

Jak oświadczył indyjski minister finansów, deficyt handlowy Indii w 1951 r. wyniósł 820 mln. rupii: Globalna wartość indyjskiego importu w ub.r. wyniosła 8,570 mln. rupii, eksportu zaś 7,750 mln. rupii.

Indyjski przemysł tekstylny, który już wydatnie ograniczył produkcję, stoi w obliczu jeszcze cięższego kryzysu. Dopytywanie zamówień, zarówno krajowych jak i zagranicznych ustąpiło niemal całkowicie, a stare zlecenia produkcyjne wyczerpują się. Nabywcy tkanin w Indiach wstrzymują zakupy, licząc na dalszą zniżkę cen. To samo można powiedzieć o odbiorcach zagranicznych, którzy zakupują towary u tańszych, konkurencyjnych dostawców.

Zwężenie się eksportu tkanin z Indii oddziałuje bardzo poważnie na pracę całego przemysłu, gdyż Indie stały się dość poważnym eksporterem tych artykułów. W 1950 roku wywieziono z Indii 1.200 mln. yardów tkanin, co było rekordową ilością.

Wpływy z wywozu tkanin zajmują drugie miejsce pod względem wielkości.

Jak podaje "New York Herald Tribune" zdobycie pozycji eksportowej w dziedzinie tkanin datuje się w Indiach począwszy od 1938 roku. Od tego czasu notowano zmniejszanie się dostaw brytyjskich i japońskich na rynki azjatyckie. Indie wykorzystały dogodną okazję do rozbudowy własnego przemysłu tekstylnego, zwłaszcza że po wybuchu działań wojennych w Europie i na Dalekim Wschodzie ustąpił niemal całkowicie dopływ wyrobów włókienniczych z Wielkiej Brytanii i Japonii. Indie stały się niemal jedynym dostawcą tkanin do wszystkich sąsiadujących z nią krajów, a nawet uzyskały dość mocną pozycję w Afryce i w krajach Bliskiego Wschodu. Indyjskie zakłady tekstylne pracowały pełną parą w czasie działań wojennych i po ich zakończeniu. Sytuacja zaczęła się pogarszać, gdy na wspomniane rynki powróciła konkurencja brytyjska i japońska.

Dobra koniunktura eksportowa dawała duże zyski, które bogaciły właścicieli zakładów. Nie myśleli oni wcale o modernizowaniu i uzupełnianiu eksploatowanego parku maszyn. W wyniku intensywnej pracy maszyny zużyły się do tego stopnia, że obecnie około 70% urządzeń wymaga kapitalnego remontu lub zamiany. Nominalna wartość kapitałów, zainwestowanych w indyjskim przemyśle włókienniczym wynosi 1 mld rupii, jednakże rzeczywista wartość fabryk tekstylnych nieznacznie przekracza połowę tej sumy.

Brak reinwestycji oraz rabunkowa polityka właścicieli zakładów tekstylnych stwarzają szczególnie obecnie, bardzo niebezpieczną sytuację. Walka o rynki zbytu w świecie kapitalistycznym staje się coraz bardziej zacięta. Jaskrawo występuje to na rynku tekstylnym, gdzie jedni sprzedawcy podkopują pozycję innych drogą obniżki cen. I tak np. Japończycy z łatwością wypierają tkaniny indyjskie, oferując ceny niższe o 10%.

W tej sytuacji w samym tylko Ahmedabapie ponad 50 fabryk włókienniczych musiało przerwać produkcję. Wskutek tego 80.000 robotników znalazło się bez pracy. Na składach w Bombaju znajduje się 60.000 bel tkanin.

Fabryki wyrobów jutowych przechodzą na skrócony tydzień pracy z powodu nagromadzenia się surowców jutowych, które nie znajdują nabywców.

Również produkcja sztucznego jedwabiu została ograniczona w 250 fabrykach o 40-60% w związku ze spadkiem cen, które jak twierdzą przedsiębiorcy, pomimo taniej siły roboczej

nie pokrywają kosztów produkcji.

Dziennik "Dzanasaki" twierdzi, że kryzys w przemyśle włókienniczym Indii wywołany jest spadkiem siły nabywczej ludności, jak również ingerencją imperialistów anglo-amerykańskich, którzy zmonopolizowali eksport i import indyjski.

Dziennik wzywa rząd do zastosowania środków zmierzających do ochrony interesów rodzimego przemysłu oraz do zerwania wszystkich stosunków z imperialistami i nawiązania handlu ze Związkiem Radzieckim, Chinami Ludowymi i Krajami Demokracji Ludowych.

C e n y

Od wielu miesięcy notowano w Indiach lekko zniżkową tendencję w obrocie hurtowym surowcami, żywnością i tkaninami. Począwszy od lutego br. tendencja ta zaostrzyła się, a w marcu br. przerodziła się w gwałtowne załamanie, czemu towarzyszyła panika rynkowa. Nastroje te opanowały główne ośrodki obrotu, a więc Bombaj, Kalkutę i Madras. Chaos na rynku udzielił się giełdom akcyjnym i pieniężnym, gdzie panika doszła do tego stopnia, że pozamykano je, aby nie dopuścić do dalszego panoszenia się orgii spekulacyjnej.

Jako przyczyny ostrego załamania cen hurtowych i osłabienia obrotu głównymi towarami w Indiach podaje "Neue Zürcher Zeitung" silne restrykcje kredytowe w Indiach, podniesienie stopy dyskontowej z 3 do 3,5% oraz deflacyjną politykę Banku Indii. W wyniku tego powstała na rynku ciasnota finansowa, zaakcentowana zmniejszeniem się dochodów z eksportu, spowodowanym spadkiem cen artykułów eksportowych i redukcją amerykańskich zakupów surowcowych dla tworzenia zapasów.

Załamanie się cen oddziałuje na tempo produkcji przemysłowej. Kupcy, nie mogąc zbyć zmagazynowanych towarów i przewidując dalsze trudności, nie tylko nie dokonują nowych zamówień, lecz anulują stare zlecenia.

Spadek jest tak silny, że nastąpiły pewne przesunięcia w obrocie zagranicznym Indii; chodzi o to, że Indie były oddawna tradycyjnym importerem metali szlachetnych, które sprowadzono z zagranicy głównie w celach tezauryzacji, drogą mniej lub więcej legalną. Notowania metali szlachetnych w Indiach, a zwłaszcza srebra, wykazały tak znaczną baissę, że kierunek nielegalnego obrotu zmienił się i Indie stały się nagle eksporterem tych artykułów.

Opanowanie rynku indyjskiego przez kapitalistów jest tak silne, że załamanie się cen hurtowych - praktycznie rzecz biorąc - nie odbiło się na cenach detalicznych i konsumenci nie odczuwają żadnej ulgi, będąc jak przedtem niemiłosiernie wyzyskiwani i okradani przez kupców i kapitalistów.

INDONEZJA

Handel zagraniczny

Eksport indonezyjski łącznie z ropą naftową wyniósł w styczniu bieżącego roku 387 mln rupii, wobec przeciętnej miesięcznej w r. 1951 - 397 mln rupii. Eksport kauczuku wyraził się cyfrą 233 mln rupii, wobec 120 mln w grudniu i 228 mln w styczniu roku 1951.

Premier Indonezji scharakteryzował ostatnio politykę handlową Stanów Zjednoczonych jako dyskryminacyjną i sprzeczną z interesami narodowymi krajów azjatyckich. Przypomniał on w związku z tym uchwałę O.N.Z. powziętą pod naciskiem Stanów Zjednoczonych w sprawie embargo na handel z Chinami Ludowymi, jak również ustawę Battl'a. Wskutek takich zarządzeń zmniejszył się znacznie handel zagraniczny krajów azjatyckich eksportujących głównie tu surowce strategiczne - kauczuk, cynę itp. Na skutek tego indonezyjski bilans handlowy kształtował się w ostatnich latach bardzo niepomyślnie.

Wykorzystując zależność krajów azjatyckich, Stany Zjednoczone dyktują im swoje ceny. Np. podczas narad, które odbywały się ostatnio w Waszyngtonie między przedstawicielem R.F.C. i dyrektorem departamentu gospodarczego w Ministerstwie Handlu i Przemysłu Indonezji, USA narzuciły niezwykle niskie ceny za cynę indonezyjską. Stany Zjednoczone, powiedział premier, mają również zamiar zawrzeć z Indonezją umowę dotyczącą t.zw. "wolnego handlu". Podobna umowa była zawarta w 1946 r. pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Filipinami. Jednakże Filipiny daleko od kilku lat usiłują anulować ten układ, bowiem kraj ten z tego powodu corocznie traci \$ 60 mln wpływających przedtem z ceł za towary importowane ze Stanów Zjednoczonych. Zapytany o możliwości rozwoju handlu zagranicznego Indonezji premier odpowiedział, że zagadnienie to można rozwiązać drogą zawarcia obustronnych korzystnych umów ze wszystkimi krajami.

JAPONIA

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Według zatwierdzonych danych import japoński z obszaru dolarowego ma wynieść w pierwszym półroczu r. 1952 \$ 546.856.000. \$ 452.839.000 z obszaru szterlingowego i \$ 211.829.000 z obszaru innych walut. Głównymi pozycjami w imporcie będą samoloty, samochody, węgiel opałowy, nafta i jej pochodne, rudy żelazne i surowa bawełna, której wartość ma wynieść \$ 90.000.000.

Program Japońskiego Ministerstwa Handlu Zagranicznego i Przemysłu przewiduje, że wartość importu w r. 1952 wyniesie \$ 2029 mln., eksportu zaś \$ 1468 mln. Import i eksport ma obejmować następujące towary /w mln. dolarów/:

I M P O R T

artykuły żywnościowe	558,5
nawozy sztuczne	58,6
ropa naftowa	97,0
surowce włókiennicze	61,2
minerały	159,9
rudy metali nieżelaznych	92,3
chemikalia	18,3
guma	6,5
kauczuk	74,0
węgiel	120,5
tarcica	22,8
miazga drzewna	11,5
skóry	23,1
tłuszcze i oleje	130,6
lekarstwa	12,5
maszyny	64,0
różne	56,0

E K S P O R T

artykuły żywnościowe i napoje	65,0
wyroby włókiennicze	654,7
drzewo i papier	34,0
zwierzęta i produkty pocho-	
dzenia zwierzęcego	12,0
oleje i tłuszcze	13,9
chemikalia	54,7
rudy metali nieżelaznych	40,1
wyroby metalowe	304,6
maszyny	200,2
różne	89,1

Jak podaje "Public Ledger" Japonia sprowadzi z obszaru szterlingowego w okresie od 1 kwietnia 1952 do 31 marca 1953: ryżu - 25.000 t, pszenicy - 200.000, jęczmienia - 160.000 t, soli fosfatowych - 270.000 t, surowego kauczuku - 45.000 t, skór 7.200 t, rudy żelaznej - 2.440.000 t, surowej wełny - 580.000 bel, surowej bawełny 500.000 bel.

Dalsze pozycje towarowe podajemy wg. ich wartości w tysiącach funtów szterlingów: artykuły garbarskie - 575, grafit, kaolin i gips 1.950, mika - 615, barwniki 85, cyna 1.715, bauksyt 300, budulec 770, żłom żelazny 1.170, orzeszki ziemne - 4.370, skóry - 1.825, konopie - 920 i juta - 5.925.

Wobec poważnego dodatniego bilansu szterlingowego rząd japoński przedsięwziął obecnie szereg środków w celu powstrzymania dalszego wzrostu tych avoírów. Usiłował on m.in. zakupić surowce w krajach bloku szterlingowego, musiał jednak stwierdzić, że mogą one tylko w bardzo nieznacznym stopniu dostarczyć potrzebne Japonii materiały.

Ostatnio rząd japoński odmówił przyjęcia od Wielkiej Brytanii zapłaty w funtach za dostarczoną jej stal. Zezwolenia na dalsze dostawy stali do Wielkiej Brytanii udzielane będą w takim tylko wypadku, gdy należność będzie wypłacana

w złocie lub dolarach.

Rząd brytyjski odrzucił tę propozycję powołując się na umowę płatniczą i gospodarczą z Japonią, według której ta ostatnia zobowiązuje się przyjmować wpłaty w funtach szterlingach. Spór ten odbija się ujemnie na japońskich obrotach płatniczych z pozostałymi azjatyckimi krajami strefy szterlingowej, jak również na stosunkach gospodarczych z Austrią i Indiami.

P r o d u k c j a

Jak donosi prasa japońska, sfery kupieckie są zaniepokojone likwidacją pokojowych gałęzi przemysłu. Według opinii dziennika "Japon News" wiele dalszych przedsiębiorstw stoi w obliczu bankructwa.

Poważny kryzys przeżywają takie gałęzie przemysłu jak włókienniczy, celulozowy i inne.

Produkcja przędzy bawełnianej, pisze gazeta "Sangio Kejdzaj" spadła w marcu, w porównaniu z lutym rb. o 17,4%, tkanin zaś - o 11,3%. Przemysł ceramiczny i porcelanowy stoi, zdaniem dziennika, w obliczu poważnego kryzysu; zmniejszył on już swoją produkcję o 60%.

Według danych biuletynu przemysłowców włókienniczych, w samym tylko marcu rb. zbankrutowało 23 towarzystwa włókiennicze, przyczem wysokość ich zadłużenia wynosi ogółem 1,4 mlrd jen.

Od stycznia rb. 49 towarzystw włókienniczych ogłosiło upadłość.

Japoński przemysł produkujący sztuczne włókno, który w ostatnich latach znacznie zwiększył swoją wytwórczość, od kilku miesięcy odczuwa dotkliwie spadek popytu na rynkach zagranicznych. Podczas gdy w grudniu w 1951 załadowano na okręty 1,49 mln lb sztucznego jedwabiu, to w styczniu już - tylko 1,04 mln lb. Odnosnie do wełny drzewnej spadek ten wynosił: z 3,27 do 1,52, przędzy wełny drzewnej - z 1,53 do 1,65 mln lb, wyrobów ze sztucznego jedwabiu z 31,75 mln yardów - do 22,73 mln. yardów i wyrobów z wełny drzewnej z 10,46 - do 5,68 mln yardów.

Sytuacja ta spowodowała zawarcie w styczniu układu pomiędzy 6 koncernami w sprawie zmniejszenia ogólnej produkcji miesięcznej sztucznego jedwabiu do 8-9 mln lb.

Jednakże układ ten nie został dotrzymany i w styczniu rb. koncerny te wyprodukowały 10,73 mln lb, a lutym 10,85 mln. lb.

Ogółem produkcja wełny drzewnej wyniosła w styczniu br. 18,47 mln lb., a w lutym 19,96 mln. lb.

Pomiędzy producentami wełny drzewnej nastąpiło porozumienie co do produkcji w marcu, kwietniu i maju, której wysokość ustalona została na 17,0 mln lb. 17,0 mln lb. i 16,0 mln lb. Pomimo to cena tego artykułu tak bardzo spadła, że powstała obawa nieopłacalności produkcji.

Rząd japoński zażądał dalszego zmniejszenia produkcji przemysłu włókienniczego o 40%. Miesięczne zużycie bawełny zostało już zredukowane ze 150.000 bel na 130.000 bel. Spowodowało to m.in. redukcję ponad 4.000 robotników przedsiębiorstw włókienniczych. Dużą część zwolnionych stanowią kobiety.

Również w innych gałęziach przemysłu będą musiały być zastosowane podobne zarządzenia, gdyż w składach nagromadziły się ogromne zapasy wyrobów gumowych, żelaznych, stalowych, chemikaliów, papieru i innych, które nie znajdują nabywców.

Z tej krytycznej sytuacji japońskie sfery handlowe widzą wyjście we wzmocnieniu międzynarodowych stosunków gospodarczych i w powiększeniu japońskiego handlu zagranicznego, który jest sztucznie ograniczony przez amerykańskie władze okupacyjne. Narzucony przez Stany Zjednoczone zakaz handlu Japonii z Chinami Ludowymi i Związkiem Radzieckim wywołuje protesty wielu przedstawicieli japońskich sfer handlowych. Dziennik "Tokio Times" pisze w artykule wstępnym, że wyjątkowe zainteresowanie Japonii Międzynarodową Konferencją Gospodarczą w Moskwie, szczególnie zaś zagadnieniem rozwoju handlu ze Związkiem Radzieckim i Chinami Ludowymi tłumaczy się tym, że "depresja dotyczy nie tylko przemysłu włókienniczego, lecz również hutnictwa, przemysłu celulozowego i produkcji sztucznych nawozów. Przewiduje się szereg bankructw małych i średnich przedsiębiorstw".

Propozycje Związku Radzieckiego i Chin Ludowych na Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie, pisze pismo "Dzidzi Simpo", znalazły wyjątkowo duży oddźwięk zarówno w Europie, jak i w krajach azjatyckich.

K O N G O B E L G I J S K I E

Handel zagraniczny

Import do Konga Belgijskiego /łącznie z terytorium Ruanda - Urundi/ w roku 1951 przedstawiał wartość 15.420 mln franków belgijskich, a eksport - wartość 19.877 mln franków belg. Sprowadzono towarów łącznej wagi 1.123.000 ton, wywieziono zaś 1.077.000 ton. Struktura geograficzna handlu zagranicznego w r. 1951 w porównaniu z rokiem 1950 przedstawiała się następująco /w milionach franków belgijskich/:

	IMPORT		EKSPORT	
	1950	1951	1950	1951
Ogółem	9.559	15.420	13.343	19.877
w tym:				
Belgia	3.649	5.992	6.199	8.946
USA	2.380	3.445	1.275	1.197
Wielka Brytania	870	1.355	1.355	1.916
Francja	170	435	287	945
Związek Południowej Afryki	372	523	310	315
Niemcy zachodnie	204	483	327	594
Holandia	184	328	263	313

L I B A N

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Wartość importu do Libanu w roku 1951 przedstawiała 320,8 mln. funtów libańskich. Wartość eksportu wyniosła tylko 93,6 mln funtów, wartość zaś reeksportu 8,2 mln funtów. Sprowadzono 723.000 ton towarów, eksportowano 204.000 ton, a reeksportowano 6.300 ton.

Obieg pieniężny

Obieg pieniężny w końcu lutego wynosił £ 211 mln wobec 208 mln w dn. 31 stycznia 1952 r.

PAKISTAN

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Eksport pakistańskich firm prywatnych drogą morską wyniósł w lutym r. 1952 - 220,8 mln. rupii pakistańskich, import zaś - 189,5 mln. r.p.

Bilans płatniczy

Deficyt bilansu płatniczego Pakistanu za okres od lipca do września r. 1951 wyniósł 23,3 mln. rupii pakistańskich.

Ogólne saldo ujemne bilansu płatniczego wobec wszystkich państw prócz Indii wyraziło się w tym okresie sumą 194 mln r.p. a saldo wobec Indii wynosiło 170,7 mln. r.p.

Dziennik "Doon" zaznacza, że ujemne saldo bilansu płatniczego jest rezultatem sezonowego zmniejszenia się pakistańskiego wywozu juty i bawełny.

W IV kwartale r. 1951 ujemne saldo bilansu płatniczego Pakistanu wyraziło się cyfrą 51,7 mln. r.p., przyczem deficyt wobec krajów strefy dolarowej wyniósł 118,6 mln. r.p., wobec Japonii zaś - 32,7 mln r.p. Saldo pakistańskie z krajami Europy Zachodniej kształtowało się dodatnio w wysokości 132,3 mln r.p., z krajami Imperium Brytyjskiego również dodatnio bo sumą + 33,2 mln r.p.

Produkcja

Jak donosi dziennik "Imroz" w Gudżanwał /Wschodni Pendżab/ światowy kryzys włókienniczy ogarnął również Pakistan. Zamknięto 16 fabryk tekstylnych na 20 egzystujących w tym mieście. Pozostałym 4 fabrykom grozi również likwidacja.

RODEZJA POŁNOČNA

Handel zagraniczny

Import Rodezji Północnej wyniósł w r. 1951 £ 35,4 mln, /z tej sumy £ 12,3 mln. czyli 35% pochodziło z Wielkiej Brytanii/, wobec £ 26,7 mln /£ 10,6 mln czyli 40% z Wielkiej Brytanii/ w roku 1950.

Eksport wyraził się w r. 1951 sumą 66,4 mln. wobec £ 49,3 mln. w r. 1950 przyczem eksport do Wielkiej Brytanii wyniósł £ 38,9 mln. wobec 23,9 mln.

RODEZJA POŁUDNIOWA

Handel zagraniczny

Import Rodezji Południowej w roku 1951 wyniósł £ 85,8 mln wobec £ 58,9 mln w r. 1950, przyczem import Wielkiej Brytanii wyniósł ogółem £ 37 mln. /43%/ wobec £ 27,7 mln /47%/ w r. 1950.

Eksport w r. 1951 wyraził się cyfrą £ 42 mln wobec £ 40,8 mln w r. 1950, a eksport do Wielkiej Brytanii wyniósł £ 19 mln wobec £ 21,9 mln.

STANY ZJEDNOCZONE A.P.

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Zgodnie z danymi Ministerstwa Handlu USA struktura geograficzna eksportu i importu tego kraju w styczniu br. przedstawiała się następująco /w mln dolarów/:

	<u>Ogólny import</u>		<u>Eksport x/</u>	
	styczeń		styczeń	
	1951 r.	1952 r.	1951 r.	1952 r.
Ogółem	1.023,7	921,6	972,3 ^{xx/}	1.246,8 ^{ix/}
<u>Ameryka Północna</u>	300,8	314,7	325,9	327,7
w tym:				
Kanada	184,5	187,0	195,7	192,3
Meksyk	31,5	41,2	52,9	54,8
Kuba	30,8	30,6	46,4	40,0
<u>Ameryka Południowa</u>	236,4	189,7	134,2	152,7
w tym:				
Brazylia	85,4	69,9	36,9	57,9
Wenezuela	29,1	33,9	37,9	33,6
Kolumbia	35,0	42,0	17,0	15,7
Argentyna	27,3	8,3	12,0	14,7
Chile	15,3	22,2	9,0	10,5
Peru	4,4	3,7	8,0	8,9
Urugwaj	26,0	1,8	8,0	5,0
<u>Europa</u>	180,5	175,9	244,4	385,8
w tym:				
Wielka Brytania	37,2	39,0	41,9	78,4
Niemcy zachodnie	18,1	17,1	32,4	63,1

Włochy	13,0	11,3	28,4	41,6
Francja	24,8	20,4	29,2	41,1
Belgia-Luksemburg	19,5	16,9	24,9	34,6
Holandia	9,4	10,9	17,0	33,1
Szwecja	10,8	7,8	8,1	15,6
Szwajcaria	10,9	10,4	13,3	12,0
Hiszpania	6,4	4,5	4,3	8,1
Grecja	4,4	2,1	8,6	7,6
Norwegia	4,0	4,3	6,1	7,4
Austria	2,8	2,7	6,2	7,3
Dania	2,1	2,6	4,1	5,5
<u>Azja</u>	233,0	157,6	141,0	201,5
w tym:				
Indie	31,7	21,4	24,7	61,7
Japonia	17,6	17,8	37,8	44,6
Filipiny	21,6	14,8	19,6	23,1
Indonezja	33,6	29,7	8,9	10,3
Pakistan	5,1	1,0	3,6	8,0
Arabia Saudyjska	2,8	1,5	2,0	7,3
Turcja	5,3	6,1	4,1	6,7
Malaje Brytyjskie	54,8	38,5	4,2	3,9
<u>Oceania</u>	16,0	15,3	14,3	20,6
w tym:				
Australia	12,3	8,5	11,2	18,5
Nowa Zelandia	3,7	6,5	2,9	1,8
<u>Afryka</u>	56,9	68,4	34,5	48,3
w tym:				
Związek Południowej				
Afryki	14,8	11,8	12,4	22,2
Egipt	4,6	16,5	5,4	7,7
Kongo Belgijskie	4,0	7,2	5,9	1,7

x/ łącznie z reeksportem

xx/ w tym dostawy wojskowe, które w styczniu br. osiągnęły
 § 109,2 mln. wobec § 78 mln w styczniu 1952 r.

Struktura towarowa eksportu i importu USA w styczniu
 1952 r. przedstawiała się następująco /w mln. dolarów/:

	s t y c z e ń	
	1951 r.	1952 r.
<u>E k s p o r t</u> x/	959,1	1.233,2
<u>Surowce</u>	145,8	225,4
w tym:		
bawełna	70,3	148,9
węgiel	25,6	56,4
tytoń	18,6	20,6
ropa naftowa	8,0	6,9

<u>Artykuły spożywcze</u>	136,2	188,0
w tym:		
pszenica	46,9	86,7
kukurydza	14,7	16,1
inne zboża kłosowe	9,2	10,6
<u>Półfabrykaty xx/</u>	104,9	137,2
w tym:		
metale żelazne	24,3	15,7
metale nieżelazne	14,9	18,1
chemikalia przemysłowe	8,6	13,3
<u>Wyroby gotowe xx/</u>	572,2	652,7
w tym:		
sprzęt przemysłowy	98,4	123,5
z czego:		
sprzęt budowlany i wiertniczy		
oraz transportery	33,4	39,6
obrabiałki	15,5	19,8
instalacje elektryczne i		
aparatura elektrotechniczna	41,6	38,5
części samochodowe	29,7	35,3
traktory i części do nich	24,1	27,2
samochody ciężarowe i autobusy		
/nowe/	26,6	24,8
samochody osobowe /nowe/	17,6	14,4
wyroby bawełniane	27,3	27,3
tkaniny i wyroby ze		
sztucznych włókien	13,7	13,4
oleje smarowe	17,0	21,5
benzyna	5,3	14,0
<u>I m p o r t x/</u>	1.018,2	914,9
<u>Surowce</u>	329,8	269,2
w tym:		
kauczuk	101,1	80,9
węžna	66,3	37,9
ropa naftowa	33,2	35,0
rudę i koncentraty	29,7	25,5
futerka	13,6	6,5
skóry surowe	11,5	5,5
<u>Artykuły spożywcze</u>	284,2	273,1
w tym:		
kawa	142,6	134,0
kakao w ziarnach	21,1	19,3
cukier	29,4	26,0
<u>Półfabrykaty</u>	240,9	205,2
w tym:		
celuloza	27,8	28,1
produkty ropy naftowej	24,2	22,9
tarcica	18,7	13,2
miedź	20,1	26,5
nikiel i stopy	7,7	8,4

cyna	15,7	3,1
chemikalia przemysłowe	10,9	10,9
<u>Wyroby gotowe</u>	163,3	167,5
w tym:		
papier gazetowy	39,7	42,2
maszyny i środki transportowe	17,7	28,6

x/ eksport podany bez reeksportu, import dla zużycia w kraju.

xx/ oprócz wojskowych.

Jeśli chodzi o obroty zagraniczne USA w lutym br, to według danych Ministerstwa Handlu tego kraju eksport /łącznie z reeksportem/ osiągnął /wszystkie cyfry w mln. dolarów/ 1.328 wobec 1.246,8 w styczniu br. i 1.075,8 w lutym 1951 r., ogólny zaś import spadł w omawianym miesiącu do 892,1 wobec 921,6 w styczniu br. i 908,9 w lutym 1951 r. Wzrost eksportu nastąpił na skutek zwiększenia wysyłek pszenicy, sprzętu elektrotechnicznego i samochodów.

Import spadł w wyniku zmniejszenia wwozu do USA kauczuku, rudy cynku i ołowiu, stali konstrukcyjnej, produktów ropy naftowej, diamentów przemysłowych, herbaty, cukru i innych towarów.

Jak donosi "Neue Zürcher Zeitung" rząd brytyjski doręczył Ministerstwu Spraw Zagranicznych USA memorandum, będące wyrazem angielskich obaw wobec dążeń amerykańskich w kierunku podwyższenia wielu stawek celnych. Rząd brytyjski wskazuje na tendencje zaznaczające się ostatnio w USA na różnych odcinkach, a dotyczące nie tylko Wielkiej Brytanii, lecz wszystkich partnerów handlowych USA. Dążenie do wzmocnienia ochrony amerykańskiego rynku przez podnoszenie taryf celnych uwidoczniło się w amerykańskiej polityce gospodarczej już od czasu opadnięcia powojennego "boomu"; w konsekwencji wydano od roku 1950 szereg zarządzeń, będących wyrazem protekcjonizmu.

W związku z zaostreniem się konkurencji w ciągu ostatnich miesięcy, wzrosła znacznie fala żądań podwyższenia ochrony celnej ze strony najrozmaitszych amerykańskich gałęzi gospodarczych.

Zagadnienie wysunięte przez brytyjską - a poprzednio już przez włoską - notę jest sprawą, od której zależy przyszłość handlu zagranicznego Zachodu. Jak twierdzi "Neue Zürcher Zeitung" amerykańska polityka protekcjonistyczna zagraża całej koncepcji międzynarodowej współpracy gospodarczej obozu imperializmu.

P r o d u k c j a

Ostatnie sprawozdanie "Federal Reserve Board" wskazuje, że działalność przemysłowa w USA słabnie mimo zwiększenia produkcji zbrojeniowej. Jak wynika z danych statystycznych "Federal Reserve Board", wskaźnik produkcji przemysłowej /z uwzględnieniem wahań sezonowych/ obniżył się z 222 punktów w lutym br.

do 220 w marcu br; przypuszcza się, że wskaźnik ten spadł w kwietniu do 217 punktów, a więc osiągnąłby najniższy poziom od sierpnia ub. roku i byłby niższy o 6 punktów od wskaźnika z kwietnia 1951 roku.

Wskaźnik wielkości produkcji przemysłowej w USA /bez uwzględnienia wahań sezonowych/ przedstawiał się w marcu br. w porównaniu z marcem 1951 i lutym br, jak następuje /przebieg z lat 1935-1939 = 100/:

	Marzec	luty	marzec
	1951 r.	1952 r.	1952 r.
Wskaźnik ogólny	219	218	217
<u>Przemysły przetwórcze:</u>			
w tym:			
towary trwałej konsumpcji	275	280	280
towary bezpośredniej konsumpcji	194	186	184
żelazo i stal	263	261	262
urządzenia przemysłowe	335	358	355
środki transportu	307	319	319
metale kolorowe i ich			
wyroby	212	217	218
drewno i przetwory	160	148	149
wyroby ceramiczne i szklane	232	208	210
wyroby tekstylne	188	160	153
skóry i wyroby skórzane	118	109	...
artykuły żywnościowe	150	149	149
papier i wyroby z papieru	208	194	192
produkty przemysłu poligraficznego	178	175	181
przetwory naftowe oraz			
produkty suchej destylacji			
węgla	269	282	277
chemikalia	292	298	297
wyroby kauczukowe	239	245	244
<u>Górnictwo:</u>			
w tym:			
węgiel i ropa naftowa	163	174	171
rudy metaliczne	92	91	90

Amerykańskie pismo "Business Week" zamieściło dość obszerny artykuł, charakteryzujący kryzys w przemyśle tekstylnym USA. Wspomniane pismo podaje, że przemysł ten przeżywa olbrzymie trudności. Obecnie jasne jest, że trudności te stanowią część powszechnego kryzysu włókienniczego w świecie kapitalistycznym. Międzynarodowy przemysł tekstylny nie przeżywał tak ciężkiej sytuacji począwszy od depresji w 1930 r. Główne kraje eksportujące Japonia, Wielka Brytania, Indie i Stany Zjednoczone - raptem znalazły się w niezwykle trudnym położeniu. "Business Week" uważa, iż głównymi przyczynami

szczególnie ostrego przebiegu kryzysu tekstylnego w krajach eksportujących jest powstanie przemysłów w krajach, które dawniej importowały tkaniny; kraje te bądź to wydatnie ograniczyły przywóz, a nawet wstrzymały go, bądź też zaczęły same eksportować tekstylia. Inną przyczyną ma być zwiększenie wywozu tkanin japońskich.

Przemysł tekstylny Stanów Zjednoczonych przeżywa tak głęboką i tak długotrwałą depresję, że ekonomiści coraz częściej zadają sobie pytanie, czy depresja ta nie ma charakteru chronicznego.

Koszty utrzymania

Według danych Ministerstwa Pracy USA wskaźnik kosztów utrzymania w dniu 15 marca br. przedstawiał się następująco /1935-1939 = 100/:

	1951 r. 15 marca	1952 r. 15 marca
Wskaźnik ogólny	184,5	188,0
w tym:		
żywność	226,2	227,6
odzież	203,1	203,5
komorne	134,7	140,5
opał i światło	144,2	145,3
przedmioty gospodarstwa domowego	210,7	207,6
inne	164,3	170,7

Bank Eksportowo-Importowy USA - narzędziem monopolu amerykańskich.

Stany Zjednoczone wykorzystują Bank Eksportowo-Importowy jako narzędzie swojej imperialistycznej polityki zmierzającej do zapanowania nad światem. Udzielone przez rząd USA, za pośrednictwem Banku Eksportowo-Importowego, pożyczki i kredyty sprzyjają rozszerzeniu eksportu amerykańskiego i podporządkowaniu zarówno gospodarki jak i polityki krajów otrzymujących te kredyty, interesom monopolu amerykańskich.

Rola Banku Eksportowo-Importowego, jako narzędzia agresywnej i ekspansjonistycznej polityki monopolu amerykańskich szczególnie nabrała znaczenia w roku 1951.

W październiku ubiegłego roku wydana została tak zwana "Ustawa z r. 1951 o Wzajemnym Bezpieczeństwie", przewidująca udzielenie przez Stany Zjednoczone "pomocy" /głównie wojskowej/ krajom satelickim w roku finansowym 1951/52 w wysokości \$ 7.328,9 mln. W związku z wydaniem tej ustawy Bank Eksportowo-Importowy USA przekształcił się w agenturę Urzędu dla Spraw Wzajemnego Bezpieczeństwa, który z ramienia rządu przejął nadzór nad wykonywaniem planu Marshalla. Bank udziela kredyty według zaleceń dyrektora powyższego urzędu. Kredyty te przez-

naczone zostały dla dalszego uzbrojenia zależnych od USA krajów, dla zagarnięcia przez monopole amerykańskie surowców strategicznych i podporządkowania gospodarki tych krajów amerykańskiemu planowi wojennemu.

Równocześnie z kredytami, Bank Eksportowo-Importowy według zleceń i warunków określonych przez dyrektora Urzędu dla Spraw Wzajemnego Bezpieczeństwa, udziela gwarancji amerykańskim inwestycjom zagranicznym. W roku 1951 gwarancji takich udzielono na sumę \$ 8,4 mln. a ogół dotychczasowych gwarancji wydanych przez Bank wyraził się w dniu 31 grudnia ubiegłego roku cyfrą \$ 31,4 mln.

Na podstawie "Ustawy z 1950 r. o Produkcji Obronnej" przedłużonej przez Trumana w sierpniu 1951 r. Bank Eksportowo-Importowy uprawniony również został do udzielania pożyczek prywatnym przedsiębiorcom amerykańskim na rozbudowę zakładów przemysłowych i na rozwinięcie produkcji szczególnie ważnych materiałów zwłaszcza strategicznych i deficytowych.

Dla zwiększenia eksportu amerykańskiego i zagarnięcia zagranicą nowych źródeł surowców strategicznych Kongres USA rozszerzył w 1951 r. pełnomocnictwa Banku na udzielanie kredytów do wysokości \$ 4,5 mld, zamiast dotychczasowych \$ 3,5 mld. Ogólna suma kredytów, udzielonych przez Bank w 1951 r. na popieranie zagranicą rozwoju produkcji surowców strategicznych i deficytowych a także innych surowców niezbędnych dla produkcji amerykańskiej osiągnął \$ 76,7 mln. Wielkie kredyty przeznaczone zostały na wydobycie rudy uranowej w Afryce, rudy wolframu i manganu i produkcję siarki oraz ferromanganu w krajach Ameryki Łacińskiej, ponadto na zwiększenie produkcji metali żelaznych i cementu w Ameryce Południowej i Kanadzie.

W roku 1951 Bank Eksportowo-Importowy wyasygnował również kredyty na finansowanie eksportu bawełny amerykańskiej do krajów Europy Zachodniej, Ameryki Łacińskiej i Dalekiego Wschodu na sumę \$ 110 mln.

Wykluczając operacje dokonane w związku z "Ustawą 1948 r. o Pomocy Zagranicznej" i "Ustawą 1951 r. O Wzajemnym Zapewnieniu Bezpieczeństwa" ogólna suma kredytów udzielanych przez Bank w 1951 r. wyniosła \$ 244,2 mln. Od początku działalności Banku /luty 1934 r./ do 31 grudnia 1951 suma udzielonych kredytów osiągnęła cyfrę \$ 5.322,9 mln.

T U N I S

Handel zagraniczny

Import Tunisu w r. 1951 wyniósł 59,5 mld franków francuskich, wobec 51,2 mld fr.fr. w r. 1950, eksport zaś - 35,2 mld fr.fr. wobec - 37,6 mld. fr.fr.

Podział handlu zagranicznego Tunisu według stref walutowych przedstawiał się w r. 1951 następująco: /w mld franków francuskich/:

	Import		Eksport	
	1950	1951	1950	1951
Strefa franka francuskiego	42,2	48,2	18,8	17,8
w tym:				
Francja	40,0	45,1	16,4	15,9
Strefa szterlingowa	1,9	2,4	5,0	8,0
w tym:				
Wielka Brytania	1,0	0,7	4,4	7,4
Strefa dolarowa	3,6	2,7	1,2	0,5
w tym:				
Stany Zjednoczone	2,9	2,3	1,0	0,5
Pozostałe kraje	3,5	6,2	12,6	8,9
w tym:				
Niemcy zachodnie	0,3	0,4	2,6	0,8
Włochy	0,0	1,3	0,0	2,9
Holandia	0,8	0,5	0,4	1,0

Głównymi przedmiotami eksportu tuniskiego były w roku ubiegłym /w tysiącach ton/: alfa /surowiec dla wyrobu papieru/ - 165,0, jęczmień - 63,0, pszenica - 45,0, wino - 40,0, oliwa naturalna - 12,8, fosfaty - 2,1, ruda żelazna - 0,9 i ołów - 22,9.

ZWIAZEK AFRYKI POŁUDNIOWEJ

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Podane przez "Records & Statistics" informacje o handlu zagranicznym Związku Południowej Afryki stwierdzają, że import w roku 1951 był rekordowo wysoki i osiągnął £ 469 mln, co stanowi przynajmniej o £ 162 mln więcej niż w r. 1950. Eksport podniósł się z £ 252 mln do £ 343 mln, ale nadwyżka przywozu nad wywozem wzrosła z £ 55 mln do £ 126 mln. Do sumy eksportu wliczono wartość wywiezionego złota w 1951, w wysokości £ 69 mln, wobec £ 38 mln - w 1950.

Minister gospodarki Związku Południowej Afryki zakomunikował, że w wyniku rewizji, program importu na r. 1952, przywóz w r.b. zostanie zmniejszony do 75% jego rozmiarów w r.1951. Ograniczeniom tym nie będzie podlegał import towarów sprowadzanych w celu nagromadzenia zapasów strategicznych.

Budżet i polityka walutowa

Przedstawiając parlamentowi w dniu 26 marca rb. preliminarz budżetowy na najbliższy rok gospodarczy, minister finansów zakomunikował o decyzji zmniejszenia kwoty dewiz zagranicznych przeznaczonych na finansowanie importu w r. 1952.

Preliminarz budżetowy przerzuca ciężar zbrojeń i inflacji na barki mas pracujących.

Minister finansów stwierdził, że zwiększenie wydatków budżetowych o 40% w porównaniu z rokiem poprzednim, jest w głównej mierze wywołane wzrostem zbrojeń.

UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE

ALBANIA - BULGARIA

Pomiędzy Albanią a Bułgarią podpisana została w Sofii umowa handlowa i płatnicza na rok 1952. Umowa przewiduje znaczne zwiększenie obrotów towarowych pomiędzy tymi krajami.

ALBANIA - RUMUNIA

W Bukareszcie podpisana została 26 marca umowa handlowo-płatnicza pomiędzy Albanią a Rumunią na rok 1952. Rumunia będzie dostarczać Albanii artykułów rolniczych i przemysłowych, w tym pochodne ropy naftowej i papier, otrzymywać zaś z Albanii miedź, rudy, wołny, skóry itp.

ARGENTYNA - CHILE

Po długotrwałych rokowaniach Argentyna i Chile podpisały układ handlowy, na podstawie którego Argentyna otrzymywać na rocznie 15.800 ton miedzi chilijskiej po cenie \$ 1.000 za tonę. Argentyński eksport będzie obejmował zasadniczo żywiec /93.000 sztuk/. Obie strony przyznały sobie wzajemnie ulgi w przywozie szeregu innych towarów.

AUSTRIA - INDONEZJA

Pomiędzy Indonezją a Austrią został zawarty układ handlowy na kwotę \$ 40 mln. Austria dostarczy stal, tekstylia, papier, aparaty elektrotechniczne, rowery i inne wyroby przemysłowe, otrzymując z Indonezji kauczuk, kawę, herbacę, tytoń i cynę. Niezależnie od tego Austria ma dostarczyć Indonezji wagony kolejowe na sumę 19 mln. guldénów.

AUSTRIA - SZWECJA

Szwedzkie Ministerstwo Spraw Zagranicznych doniosło, że pomiędzy Austrią a Szwecją zawarta została umowa handlowa na okres 1 roku. Umowa przewiduje obroty towarowe na sumę 70 mln. koron szwedzkich dla każdej ze stron.

Szwecja będzie importować z Austrii magnezyt, surowkę, statki, samochody ciężarowe, motocykle, skóry, wyroby ze szkła i inne towary. Szwedzki eksport do Austrii będzie się składał z rudy żelaza, ferrostopów, surówki, stali, łożysk kulkowych i innych artykułów przemysłowych.

Według dotychczasowej umowy obroty towarowe pomiędzy tymi krajami miały wynosić 40 mln. koron szwedzkich w obie strony, jednak w rzeczywistości eksport szwedzki wyniósł 58 mln. koron szwedzkich a import - 48 mln. koron szwedzkich.

BELGIA - FRANCJA

Francusko-belgijska komisja mieszana zmieniła umowę handlową między tymi obu krajami w tym sensie, że ograniczyła eksport belgijski do Francji, do ca 200 mln franków belgijskich miesięcznie wobec poprzednich 350 mln. fr.belg. miesięcznie. Ze strony Francji nie ma jeszcze decyzji co do podziału globalnego kontyngentu, przyznanego O.E.E.C. odnośnie do towarów przedtem zliberalizowanych, które przedstawiały w okresie poprzedniej umowy wartość 650 mln.fr. miesięcznie.

Zanim jednak udzielone będą licencje, Belgia dostarczać będzie Francji bez przerwy węgla i miedzi.

BELGIA/LUKSEMBURG - NIEMCY ZACHODNIE

Między Niemcami zachodnimi a Unią Belgijsko-Luksemburską podpisany został piąty dodatkowy protokół do układu handlowego z dnia 6.8.1948 r., regulujący obrót handlowy i płatniczy od 31.3.1952 r.

Eksport zachodnio-niemiecki do Belgii-Luksemburga nie podlega nadal żadnym ograniczeniom ilościowym. Na podstawie 75-procentowej liberalizacji importu Niemiec zachodnich zostały odpowiednio zmniejszone kontyngenty importowe z Belgii-Luksemburga, wynoszące na I-szy kwartał 1952 r.kwotę \$ 21,75 mln.

BRAZYLIA - WIELKA BRYTANIA

Umowę handlową pomiędzy Wielką Brytanią a Brazylią, zawartą w roku 1948, przedłużono ostatecznie na okres jednego roku, przyczem Brazylia upoważniona została do zużytkowania zablokowanych funtów szterlingów na pokrycie długów brazylijskich i wykup znajdujących się na terenie Brazylii urządzeń użyteczności publicznej, będących własnością Wielkiej Brytanii.

BULGARIA - CZECHOSŁOWACJA

W Pradze podpisany został protokół handlowy pomiędzy Bułgarią a Czechosłowacją na rok 1952.

Zgodnie z nim Czechosłowacja dostarczy Bułgarii maszyn, rozmaitych chemikaliów i innych towarów przemysłowych. Bułgaria będzie wywozić do Czechosłowacji surowce, rudę i koncentraty oraz artykuły rolnicze.

CZECHOSŁOWACJA - DANIA

W Kopenhadze został podpisany nowy układ handlowy między Danią a Czechosłowacją na okres od dnia 4.IV.1952r. do 3.IV.1953 r. przewidujący dostawy z Danii na sumę 20mln. koron duńskich, a z Czechosłowacji na 24,5 mln.koron. Nadwyżka eksportu czechosłowackiego ma wyrównać powstałe w roku ubiegłym dodatnie saldo duńskie. Duńskie kontyngenty eksportowe zawierają między innymi artykuły chemiczne i farmaceutyczne /6,2 mln.koron/, różne maszyny i aparaty /2,6 mln koron/, ryby /3,5 mln koron/, tłuszcze techniczne /1,4 mln. koron/, poza tym nasiona, olej rybny i kwasy tłuszczowe. Kontyngenty czechosłowackie zawierają między innymi szkło i artykuły szklane /4 mln.koron/, tekstylia /3,5 mln.koron/, maszyny i aparaty /2,3 mln.koron/, artykuły żelazne i metalowe /2,2 mln.koron/, traktory /1,3 mln koron/, kaolin oraz artykuły chemiczne i farmaceutyczne. Handel między Danią a Czechosłowacją oparty od 30.XI.1950 roku na prywatnych umowach kompensacyjnych, w ciągu 2-ech ostatnich lat znacznie się zmniejszył a mianowicie: z 96 mln koron /1949/ do 75 mln koron/1950/ i 55 mln koron /1951 r/, ulegając dalszemu spadkowi do zaledwie 45 mln. koron w nowym układzie handlowym.

CZECHOSŁOWACJA - NIEMCY ZACHODNIE

Agencja France Press donosi, że 29 kwietnia zawarta została pomiędzy Czechosłowacją a Niemcami zachodnimi umowa handlowa na rok 1952. Ogólne obroty towarowe wynieść mają \$ 47 mln.

DANIA - NORWEGIA

Po wygaśnięciu układu handlowego na okres I kwartału br. /patrz Nr.34 WHZ/ Dania i Norwegia zawarły układ na 1 rok. Przewiduje on, że duński wywóz do Norwegii wyniesie 220 mln. koron duńskich a norweski wywóz do Danii- 240 mln. koron. Szczegółów dotyczących wymiany towarowej nie podano.

EKWADOR - NIEMCY ZACHODNIE

Ważność układu handlowego i płatniczego pomiędzy Niemcami Zachodnimi a Ekwadorem przedłużona została do dnia 16 października 1952 roku. Ostatnia prolongata obejmowała okres trzech miesięcy od stycznia do połowy kwietnia br. Półroczna wymiana handlowa wynosić ma po \$ 3 mln. dla każdej ze stron. Główne dostawy z Ekwadoru do Trizonii mają obejmować kakao, ryż, kawę, nasiona roślin oleistych, drewno twarde, orzeszki amerykańskie i banany. Niemcy Zachodnie dostarczą wzamian za to wyrobów przemysłowych.

F I N L A N D I A - H O L A N D I A

Pomiędzy Finlandią a Holandią zawarta została umowa handlowa na okres od 1 kwietnia 1952 r. do 31 marca 1953 r. Eksport każdej ze stron przewidziany jest na sumę 140 mln. guldenów.

Finlandia będzie dostarczać Holandii materiałów drzewnych i wyrobów drzewnych.

Holandia dostarczy w zamian za to artykuły rolnicze i przemysłowe, statki itd.

F I N L A N D I A - S Z W E C J A

Po zakończeniu rokowań w Sztokholmie między szwedzką a fińską delegacją rządową parafowano porozumienie, dotyczące wymiany towarowej między Szwecją a Finlandią na okres od 1.IV.1952 r. do 31.III. 1953 r. Porozumienie to zostało przedłożone obu rządów i nabierze mocy po podpisaniu.

Nowa umowa przewiduje wymianę towarową obustronnej wartości około 100 mln. koron /suma ta odpowiada § 19.320.000./ W stosunku do 1951 roku na nowy okres umowy pozostały mniej więcej takie same kontyngenty. Import Finlandii obejmuje m.inn. produkty rolne, okrągłaki, tarcicę, tekstylia, porcelanę oraz maszyny i aparaty.

Szwedzki eksport składa się głównie z żelaza i stali maszyn i środków transportowych.

F I N L A N D I A - W Ł O C H Y

Ważność włosko-fińskiej umowy handlowej, która wygasła z końcem marca 1952 roku, została sprolongowana na dalsze trzy miesiące. Przewidziane w zasadniczej umowie kontyngenty towarowe dla obu stron zwiększone zostały o 25%. Nie powiększono kontyngentu dostaw fińskiej masy papierniczej i celulozy służącej do produkcji tkanin ze sztucznego jedwabiu. W niedługim czasie mają być podjęte w Rzymie rokowania w sprawie zawarcia nowego układu.

F R A N C J A - I N D O N E Z J A

W dniu 28 kwietnia br. zawarta została pomiędzy Francją a Indonezją umowa handlowa z ważnością do 30 kwietnia 1953 roku. Indonezja będzie eksportowała do Francji koprę, herbatę, kaczuk, cynę, kawę, kapok, tytoń, pieprz itd, na ogólną sumę 123 mln. guldenów holenderskich. Francja dostarczać będzie produktów rolnych i chemicznych, papier, wyroby włókiennicze, tabor kolejowy i instalacje elektryczne, instrumenty precyzyjne, optyczne i fotograficzne, wyroby walcowane itd. na ogólną sumę 118.760.000 guldenów.

FRANCJA - IRAN

Podpisany ostatnio układ handlowy francusko-irański zawiera nowe warunki płatności oraz przedłużenie umowy handlowej z dnia 12.VII.1949 roku na następny rok do 20 marca 1953 roku. Układ przewiduje znaczne powiększenie obustronnej wymiany towarowej, której wartość wyniesie w okresie trwania układu 5,6 mlrd fr.fr. w porównaniu z sumą zaledwie 2 mlrd. w roku ubiegłym. Eksport Iranu do Francji będzie zawierał następujące pozycje: bawełnę /750 mln.fr.fr./, żywicę kauczukową /750 mln fr.fr./, nasiona oleiste /500mln. fr.fr./, dywany /750 mln.fr.fr./, skóry surowe /300 mln.fr.fr./, wełnę surową /250 mln.fr.fr./ itd. Eksport Francji do Iranu będzie zawierał: barwniki /200 mln.fr.fr./ specyfiki farmaceutyczne /500 mln.fr.fr./, chemikalia /100 mln.fr.fr./, cement /100 mln.fr.fr./, przędzę wełnianą /100 mln.fr.fr./, przędzę jedwabną /100 mln.fr.fr./, tkaniny wełniane /200mln. fr.fr./, różne tkaniny /150 mln.fr.fr./, żelazo i stal /250 mln.fr.fr./, traktory i maszyny rolnicze /200 mln.fr.fr./ i aparaty elektryczne /100 mln.fr.fr./

FRANCJA - JAPONIA

W Tokio zawarta została umowa handlowa pomiędzy Francją a Japonią.

Francuski import z Japonii na sumę \$ 41 mln. składać się będzie z jedwabiu i innych tkanin, pereł, rud i artykułów rolniczych. Francja będzie eksportować do Japonii ryż, nawozy potasowe, fosfaty, antracyt, rudę niklu i złom metali żelaznych.

FRANCJA - PAKISTAN

W uzupełnieniu wiadomości z nr. 14/49 "WHZ" podajemy szczegóły dotyczące wymiany towarowej pomiędzy Francją a Pakistanem.

Umowa przewiduje następujące kontyngenty pakistańskiego eksportu do Francji /w tys.ton/: juta - 105,0, bawełna - 50,0, siemie bawełniane - 5,0, skóry surowe - 1,2, wełna potna - 1,0, herbata zielona - 0,6, herbata czarna - 0,5, odpadki bawełniane - 0,2. Ponadto Pakistan ma eksportować /w tys.£/: skóry niewyprawione - 200, kieszki - 35, włosie końskie - 30, skóry kozie - 300.000 sztuk.

Francuski eksport do Pakistanu obejmie następujące towary /w tys.£/: cement - 50, wyroby hutnicze - 40, rury stalowe - 8, surówka żelazna - 5, stal specjalna - 1, wyroby walcowane na zimno - 5, tkaniny bawełniane - 1,5, oraz /w tys.£/: sprzęt dla elektrowni cieplnych - 1.000, urządzenia mechaniczne i elektrotechniczne - 300, sprzęt dla przemysłu spożywczego - 150, sprzęt dla przemysłu chemicznego - 100, maszyny włókiennicze - 400, narzędzia ręczne - 250, obrabiarki - 200, silniki - 150, pompy i kompresory - 100, sprzęt i odzież myśliwska i sportowa - 150, samochody

osobowe - 500, inne samochody i części do nich - 225, opony - 350, sprzęt rolniczy - 350, sprzęt budowlany - 300, szkło okienne - 150, cegła i płyty ogniotrwałe - 100, fosfaty, superfosfat i nawozy potasowe - 100, chemikalia i farmaceutyki - 600, barwniki - 200, olejki eteryczne i wyroby perfumeryjne - 100, sól morską - 100, przędza bawełniana - 1.500, przędza z włókien syntetycznych - 300, przędza wełniana - 200, tkaniny z jedwabiu sztucznego - 300, tkaniny wełniane - 300, tkaniny jedwabne - 115, bibułka papierosowa - 150, zapalaki - 100, domki prefabrykowane - 100, forniery i klejonka - 60, wina i spirytualia - 110, drewno twarde - 20.000 stóp³.

FRANCJA - SZWECJA

W związku z trudnościami płatniczymi Francji uzgodniono w czasie ostatnich rokowań w Paryżu odpowiednie zmiany obowiązującej umowy handlowej /patrz nr. nr. 31/34 i 10/45 "WHZ"/ w kierunku redukcji eksportu szwedzkiego do tego kraju w okresie II kwartału br. Dotyczy to towarów dla których ustalono kontyngenty w umowie szwedzko-francuskiej z dnia 8.XI.1951 r.

Zgodnie z tym porozumieniem, które nie przesądza sytuacji na dalszy okres trwania umowy, władze francuskie mają wystawiać licencje dla towarów objętych kontyngentem wartości 7 mln. koron szwedzkich miesięcznie na kwiecień, maj i czerwiec. W pierwotnej umowie miesięczna wartość kontyngentów wynosiła 12 mln. koron szwedzkich.

FRANCJA - WĘGRY

W ciągu ostatnich dni podpisano w Budapeszcie protokół przedłużający na dalszy rok, wygasły z dniem 13 marca 1952 r. węgiersko-francuski układ handlowy. Łączna wartość wymiany towarowej ma wynieść 4 mld fr. fr. dla każdej ze stron.

Eksport węgierski obejmuje żywność, tytoń, tekstylia i pewne artykuły przemysłowe, podczas gdy eksport francuski będzie zawierał chemikalia, maszyny, nawozy sztuczne i różne surowce pochodzenia północno-afrykańskiego.

FRANCJA - WIELKA BRYTANIA

Zgodnie z nowym programem importowym, opracowanym we Francji na II kwartał 1952 r. zawarta została umowa pomiędzy Francją a Wielką Brytanią, regulująca wzajemne dostawy w wymienionym okresie.

Kontyngenty importowe towarów angielskich do Francji zmniejszone zostały do poziomu, w porównaniu z poprzednio ustalonymi; wyjątek stanowią takie towary jak traktory, obrabiarki i tkaniny wełniane. Równocześnie eksport węgla z Anglii do Francji zwiększony zostanie o 200.000 ton,

wzamian za co ma być rozszerzony francuski eksport owoców; dostawy rudy żelaznej pozostaną na poprzednim poziomie.

G R E C J A - S Z W A J C A R I A

Grecko-Szwajcarskie rokowania handlowe zakończone zostały podpisaniem nowej umowy płatniczej, natomiast nie wyznaczono nowych list towarów kontyngentowych. Grecja dostarcza Szwajcarii tytoniu, wina, skór, piryków i odpadów jedwabiu wzamian za wyroby przemysłowe.

H I S Z P A N I A - W Ł O C H Y

Wartość dostaw w ramach umowy hiszpańsko-włoskiej wynieść ma w ciągu roku \$ 25 mln. dla każdej ze stron

I N D I E - S Z W E C J A

Układ handlowy między Indiami a Szwecją został przedłużony na dalszy rok. Na podstawie układu Szwecja będzie uważana nadal za kraj o "miękkiej walucie", chyba żeby nastąpiła istotna zmiana w strukturze szwedzkiego bilansu płatniczego. Rząd szwedzki zobowiązuje się ze swej strony do skłonienia przemysłowców szwedzkich do udzielania pomocy technicznej przy uprzemysławianiu Indii.

I N D I E - W Ł O C H Y

W dniu 7 IV 1952 roku została podpisana umowa handlowa włosko-indyjska. Włochy dostarczą m.in. artykułów chemicznych, filmów, papieru, tekstylii i obrabiarek, otrzymując wzamian oliwę, korzenie, kawę, kakao, skóry i skórki, mangan, bauxyt i miki.

I N D O N E Z J A - N O R W E G I A

Indonezja i Norwegia zawarły w Dżakarcie umowę handlową, zastępującą poprzednią umowę, która wygasła z dniem 31 stycznia 1952 r. Ma ona obowiązywać od 1 IV 1952 do 31.III.1953. Indonezyjski eksport do Norwegii składać się będzie m.in. z kopry, kauczuku i orzeszków ziemnych, wzamian za co Norwegia dostarczy papieru, celulozy i tłuszczów rybnych.

N I E M C Y Z A C H O D N I E - P O R T U G A L I A

W uzupełnieniu wiadomości z nr 32 "WHZ" podajemy, że Trizonia ma sprowadzać z Portugalii rudę wolframu, żelaza i manganu, metale nieżelazne, piryty, kalafonię, terpentynę, sisal, nasiona roślin oleistych, wyroby korkowe, sardynki w oliwie, wino, kawę, kakao, wełnę i tkaniny bawolniane.

Jednocześnie obie strony parafowały nowy układ płatniczy.

N I E M C Y Z A C H O D N I E - W E G R Y

Umowa handlowa pomiędzy Niemcami zachodnimi a Węgrami /patrz nr.8/43 "WHZ"/ weszła w życie dnia 24 kwietnia br. i obowiązuje do końca 1952 roku.

Na eksport węgierski złożą się towary rolnicze /w tym tytoń/, chemikalia i towary przemysłowe. Eksport zachodnio-niemiecki składać się będzie z chmielu, nasion, piwa, chemikalii, tekstylii, wyrobów drzewnych i papier - niczych, szkła, porcelany, metali żelaznych, wyrobów metalowych i samochodów.

N I E M C Y Z A C H O D N I E - W Ł O C H Y

Dnia 20 kwietnia br. została podpisana w Mediolanie na okres jednego roku umowa handlowa pomiędzy Włochami i zachodnimi Niemcami.

Włoscy producenci przywiązują wielkie znaczenie do tej umowy w związku z trudnościami, które wynikły dla eksporterów na skutek ograniczeń importowych wprowadzonych ostatnio przez rząd francuski i brytyjski. Umowa przewiduje znaczne rozszerzenie wymiany handlowej włosko-zachodnio-niemieckiej, która, według obliczeń oficjalnych, winna osiągnąć 220 mlrd. lirów w ciągu roku.

Główne pozycje eksportu włoskiego do Niemiec zachodnich obejmują owoce i jarzyny, 70.000 ton ryżu, siarkę, konopie, tekstylia i przędzę. Bawełna, jedwab sztuczny, jedwab, tkaniny i przędza będą wywożone do Niemiec bez ograniczeń przy czym kontyngent dla materiałów wełnianych został podniesiony do 5 mln.

Niemcy zachodnie dostarczą Włochom wzamian między innymi 3.100.000 ton węgla i półfabrykatów stalowych za około 13.500.000. Zajmą one prawdopodobnie w tym roku miejsce Wielkiej Brytanii, jako najlepszy klient Włoch.

P A K I S T A N - S Z W A J C A R I A

Układ handlowy pomiędzy Pakistanem a Szwajcarią z dnia 20 lipca 1950 roku przedłużony został wstecznie na okres od stycznia 1952 do 30 czerwca 1952 r.

Eksport zachodnio-niemiecki do Portugalii będzie zliberalizowany w całości, natomiast wywóz do kolonii portugalskich podlegać będzie 75%-owej liberalizacji.

Jednocześnie obie strony parafowały nowy układ płatniczy.

N I E M C Y Z A C H O D N I E - W E G R Y

Umowa handlowa pomiędzy Niemcami zachodnimi a Węgrami /patrz nr.8/43 "WHZ"/ weszła w życie dnia 24 kwietnia br. i obowiązuje do końca 1952 roku.

Na eksport węgierski złożą się towary rolnicze /w tym tytoń/, chemikalia i towary przemysłowe. Eksport zachodnio-niemiecki składać się będzie z chmielu, nasion, piwa, chemikalii, tekstylii, wyrobów drzewnych i papierniczych, szkła, porcelany, metali żelaznych, wyrobów metalowych i samochodów.

N I E M C Y Z A C H O D N I E - W Ł O C H Y

Dnia 20 kwietnia br. została podpisana w Mediolanie na okres jednego roku umowa handlowa pomiędzy Włochami i zachodnimi Niemcami.

Włoscy producenci przywiązują wielkie znaczenie do tej umowy w związku z trudnościami, które wynikły dla eksporterów na skutek ograniczeń importowych wprowadzonych ostatnio przez rząd francuski i brytyjski. Umowa przewiduje znaczne rozszerzenie wymiany handlowej włosko-zachodnio-niemieckiej, która, według obliczeń oficjalnych, winna osiągnąć 220 mld. lirów w ciągu roku.

Główne pozycje eksportu włoskiego do Niemiec zachodnich obejmują owoce i jarzyny, 70.000 ton ryżu, siarkę, konopie, tekstylia i przędzę. Bawełna, ~~xxxxxxx~~, jedwab sztuczny, jedwab, tkaniny i przędza będą wywożone do Niemiec bez ograniczeń, natomiast kontyngent dla materiałów wełnianych został podniesiony do \$ 5 mln.

Niemcy zachodnie dostarczą Włochom wzamian między innymi 3.100.000 ton węgla i półfabrykatów stalowych za około \$ 13.500.000. Zajmą one prawdopodobnie w tym roku miejsce Wielkiej Brytanii, jako najlepszy klient Włoch.

P A K I S T A N - S Z W A J C A R I A

Układ handlowy pomiędzy Pakistanem a Szwajcarią z dnia 20 lipca 1950 roku przedłużony został wstecznie na okres od stycznia 1952 do 30 czerwca 1952 r.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

ANGOLA

Przepisy importowe i eksportowe

Na podstawie dekretu rządu Nr. 1690 z dnia 11 lutego 1952 r. obowiązują następujące przepisy importowe i eksportowe:

Pozwolenia eksportowe do krajów EPU podlegają opłacie w wysokości 2 escudos 50 centavos od każdego 29 escudos eksportowanych. Pozwolenie będzie wydawane tylko w tym wypadku gdy nie będzie można sprzedawać towaru gdzie indziej.

Pozwolenia importowe na towary płatne w dolarach amerykańskich podlegają tym samym opłatom. Może być zrobiony wyjątek dla towarów koniecznych dla gospodarki kraju.

Odprawa celna towarów importowanych będzie dokonana tylko po przedstawieniu dowodu z banku lub innej instytucji upoważnionej do dokonywania transakcji dewizowych, że nastąpiło porozumienie co do płatności w walucie portugalskiej.

ARGENTYNA

Zaświadczenia o potrzebie importu.

Na podstawie okólników Nr. 1599 i 1600 Argentyńskiego Banku Centralnego należy dołączać do składanych podań na niżej wymienione artykuły zaświadczenia wydane przez Ministerstwo Gospodarki Krajowej stwierdzające potrzebę importu: dla narzędzi jak: dłuta lub rzezaki bez oprawy i w oprawie, klucze do śrub zwykłe, z żelaza, klucze z żelaza t.zw. francuskie, wszelkich wielkości, rodzaju, oprawy do świderów stolarskich bez frezów /trzcienie/.

Znakowanie tkanin wełnianych.

Na podstawie nowego dekretu wszystkie tkaniny wełniane przeznaczone do wyrobu ubrań muszą mieć pełne oznaczenie kraju pochodzenia i podawać jakość tkaniny. Dekret ten zastępuje dotychczasowy z roku 1942.

A U S T R A L I A

System importowy

W związku z wprowadzonymi ograniczeniami importowymi zwrócono uwagę importerom, że sam fakt potwierdzenia kontraktu zawartego przed 8.III. nie zapewnia uzyskania pozwolenia importowego. Jedyne otwarta przed tą datą akredytywa daje pewność uzyskania odpowiedniego przydziału dewiz. Zapłata częściowa za towary będzie brana pod uwagę przy rozważaniu wniosku.

A U S T R I A

Nowa ustawa dotycząca handlu zagranicznego

Austriacka Związkowa Izba Gospodarcza opracowała projekt nowej ustawy dotyczącej handlu zagranicznego, która się uprawomocni już w końcu czerwca br. po zatwierdzeniu jej przez Parlament. "Internationale Wirtschaft" publikuje treść ustawy, która obowiązywać będzie wyłącznie na przeciąg jednego roku a to dla ewentualnego elastycznego dopasowania jej do sytuacji w późniejszym terminie. Ze względu na to, że całkowite skasowanie licencjonowania jest obecnie niemożliwe i wobec tego, że obowiązujące dotychczas przepisy wymagają dla udzielenia licencji jednogłośnie uchwały "Centrali dla Importu i Eksportu" co hamowało eksport, nowa ustawa koncentruje te sprawy wyłącznie w Ministerstwie Handlu. Związkowa Izba Gospodarcza zrezygnowała przy tym dobrowolnie ze swego dawnego prawa zakładania protestu. T.zw. Kasa Przyboczna Ministerstwa Handlu nie będzie w przyszłości rozpatrywać poszczególnych transakcji, lecz wyłącznie ogólne zagadnienia z zasadniczego punktu widzenia.

Obowiązek uzyskania zezwoleń będzie ograniczony jedynie do towarów deficytowych. Poza tym dotychczasowy zbyt długi okres oczekiwania na udzielenie zezwolenia będzie skrócony w ten sposób, że podania niezadowolone w ciągu 4-ch tygodni będą automatycznie uważane za zadowolone pozytywnie. Transakcje tranzytowe w przyszłości będą rozpatrywane wyłącznie pod kątem widzenia ustawy dewizowej. Pobieranie opłat eksportowych będzie wstrzymane, gdyż obecna sytuacja właściwie wymaga premii eksportowych.

B E L G I A

Ograniczenia eksportowe.

Belgijski Związek Przemysłowców zwrócił się do rządu z prośbą o zniesienie ograniczeń przy udzielaniu licencji eksportowych. Zostały one wprowadzone przy końcu ub. roku i zastrzeżone w ciągu pierwszych miesięcy roku bieżącego, dla

zapobieżenia dalszej wyższości belgijskich należności wobec EPU. Od tego czasu sytuacja się zmieniła na korzyść Belgii, której postawiono do dyspozycji na bieżący kwartał \$ 80 mln. Urząd do Spraw Licencji i Kontyngentów zwrócił się już do szeregu związków przemysłowych komunikując im, że licencje eksportowe mogą być obecnie udzielane bez żadnych ograniczeń.

B U R M A

Przepisy importowe

Ministerstwo Handlu wydało ogólną licencję importową na pewne surowce potrzebne dla przemysłu chałupniczego. Ogólna licencja importowa nie rozciąga się na kraje obszaru szterlingowego i na Kanadę. Wśród towarów znajdujących się na tej liście należy wymienić: łój, stearynę i inne tłuszcze zwierzęce, gumę i żywicę, podstawowe oleje, koprę, olej palmowy, parafinę, aromatyczne związki chemiczne.

Zarządzenie to ma zastosowanie do towarów załadowanych po 26.III.1952 r.

C H I L E

Pozwolenia importowe.

Władze chilijskie wprowadziły ograniczenia, wymagając przy każdym towarze importowanym odnośnego pozwolenia.

D A N I A

Liberalizacja importu

Ministerstwo Handlu zapowiedziało wprowadzenie z dniem 1.V.52 r. dalszej liberalizacji importu z krajów OEEC do wysokości 76% importu. Liberalizacja ma objąć 93% importowanych surowców, 76% - środków żywnościowych i 64% - wyrobów gotowych.

Jednocześnie zamierza się znieść przy imporcie tekstylii obowiązek nałożony na importerów ust. z 20.II.1951 r. składania w dowolnym banku oprócz wpłaty sumy pokrywającej zakup również i depozyt w wysokości 150% sumy fakturowanej. Depozyt ten pozostawał zablokowany przez 3 miesiące do wysokości 2/3, a co do reszty przez okres 1 roku. Obecnie importerzy tekstylii będą zobowiązani do złożenia depozytu w wysokości tylko pewnego procentu wartości faktury.

W grupie towarów które zostały przeniesione na wolną listę z dniem 1.V.1952 r. znajdują się w grupie surowców: len, drewno twarde oraz inne wyroby drewniane, metale, asfalt, żywica naturalna, - w grupie środków żywnościowych: pomarańcze,

banany, cytryny, morele, brzoskwinie, śliwki, - w grupie półfabrykatów i fabrykatów: przędza /z wyjątkiem przędzy do robót ręcznych/, maszyny, tekstylne, żywica syntetyczna, biel cynkowa, smoła węglowa, specyfiki farmaceutyczne, ekstrakty i esencja, rysunki i obrazy jak również aparaty filmowe.

Przy wyborze nowych towarów na wolnej liście kierowano się dążeniem, aby możliwie w najmniejszym stopniu zaszkodzić przemysłowi krajowemu i w zasadzie skoncentrowano się na towarach nieprodukowanych w Danii. Przy większości nowych liberalizowanych towarów chodziło poza tym o towary z t.zw. "wspólnej wolnej listy" krajów OEEC i do zwolnienia których Dania i bez tego byłaby zmuszona wcześniej czy później.

Po zrealizowaniu nowego programu liberalizacyjnego znaczna część duńskiego importu zostanie w dalszym ciągu podporządkowana "Dyrektoratowi Towarowemu".

F R A N C J A

Ograniczenia reeksportu

"Ausenhandels Wirschaften" z 16.IV. podaje, że rząd francuski ogłosił w dniu 7 kwietnia br. listę towarów, których reeksport jest zakazany. Zezwolenie na eksport będzie wydawane wyłącznie dla dostaw dla Szwajcarii i Hong-Kong, po przedłożeniu zezwolenia importu wystawionego przez te kraje.

Zezwolenia na reeksport będą wydawane zasadniczo tylko dla tych towarów, których import jest chwilowo wolny od cła i które uległy dalszej przeróbce we Francji.

Zakaz reeksportu dotyczy następujących produktów: rud żelaznych, produktów ropy naftowej, kauczuku syntetycznego, diamentów, stali specjalnej, szyn, wagonów kolejowych, niektórych urządzeń przemysłowych, miedzi, ołowiu, niklu, molibdenu, kadmu, kobaltu i azbestu.

G U J A N A H O L E N D E R S K A

Zakaz importu pewnych produktów

Według oświadczenia holenderskiego ministerstwa gospodarki władze Gujany zabroniły importu towarów niżej wymienionych, a pochodzących ze strefy szterlingowej i z krajów, z którymi Gujana posiada umowy: mleko w proszku, świeże i suszone warzywa, ziemniaki, świeże i suszone owoce, kawę i kakao, różne gatunki win, piwo, lemoniady, soki z owoców, mydła pachnące, brylantynę, kremy, papierosy, cygara, tkaniny wełniane, materace i poduszki, meble z drzewa i z wikliny, papeteria, bibułka do papierosów, ceramika i porcelana, zapalki, itd.

H O L A N D I A

Procedura uproszczona dla importu i eksportu.

Na podstawie ogólnej licencji z dnia 26 lutego 1952 roku, opublikowanej w *Nederlandse Staatscourant* z 6.III.52. Centralne Biuro dla licencjonowania importu i eksportu wprowadziło nową, uproszczoną procedurę dla importu i eksportu pewnych kategorii towarów, których wartość nie przekracza 400 fl.

Ogólna licencja upoważnia importerów i eksporterów do zawierania transakcji importu i zapłaty względnie eksportu towarów bez przedstawienia wymaganych zazwyczaj dokumentów. Jednocześnie została opublikowana lista towarów, które mogą być na tej podstawie importowane do Holandii z krajów OEEC. Lista ta zawiera wszystkie prawie artykuły dotychczas zliberalizowane, z wyjątkiem pewnych produktów rolnych.

W uzupełnieniu wydane zostało nowe zarządzenie, opublikowane w *Staatscourant* z 14.III, które skreśla z listy eksportowej następujące towary: węgiel, węgiel brunatny, koks, złom żelazny i stalowy, nikiel, stopy z niklem i pewne wyroby z nich.

Samo zarządzenie jak i uzupełnienie weszło w życie w dniu 15.III.1952 r.

H O N G - K O N G

Wstrzymanie importu japońskiej bawełny.

Rząd Hong-Kongu zawiesił wydawanie pozwoleń importowych na przędzę i wyroby bawełniane pochodzenia japońskiego.

Zarządzenie to ma na celu wyrównanie niekorzystnego bilansu handlowego z Japonią.

I S L A N D I A

Wstrzymanie importu niektórych artykułów

Na skutek panującej w niektórych krajach Europy epidemii pryszczycy, władze Islandii wstrzymały import niektórych artykułów oraz zaostrzyły kontrolę co do stosowania się do dotychczasowych przepisów.

Na podstawie obowiązujących przepisów zabroniony jest import następujących artykułów: żywych zwierząt i ptaków, siano i słomy, nawozu zwierzęcego, skór surowych i solonych, niegotowanego mleka, używanych worków i szmat, warzyw /także suszonych/, żywych roślin, cebulek kwiatowych, ziemniaków. Do listy tej dodano obecnie: świeże jaja, mleko i produkty mleczne wszelkiego rodzaju.

M E K S Y K

Zmiana przepisów importowych

Z dniem 24.III.1952 r. wprowadzono w życie nowe przepisy odnośnie importu zwolnionego od licencji. Towary, na których przywóz jest normalnie wymagana licencja, mogą być zwolnione od tej formalności o ile wartość ich nie przekracza 500 pesos ale tylko w tym wypadku, gdy są one przewożone przez podróżnych.

Wina i wódki są wyłączone z pod tego zarządzenia.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Liberalizacja importu z Indonezji.

Do czasu zawarcia nowego układu handlowego "rząd" w Boon postanowił zliberalizować tymczasowo do 1 sierpnia import z Indonezji.

N O W A Z E L A N D I A

Ograniczenie pozwoleń importowych

Reserve Bank of New Zealand podał do wiadomości, że banki handlowe są upoważnione do sprzedaży w roku 1952 tylko 80% dewiz sprzedawanych importerom w roku 1950. W te 80% włączone są zarówno płatności za import licencjonowany jak i nielicencjonowany z wszystkich krajów. Dla uzyskania większej ilości dewiz musi być pozwolenie Banku Rezerwowego oraz potwierdzenie konieczności importu przez odpowiedni departament rządu.

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E

Eksport towarów strategicznych

Brytyjscy oraz inni zachodnio-europejscy importerzy amerykańskich towarów strategicznych muszą od dnia 1.V.1952 r. przedkładać certyfikaty importowe, zaświadczone przez ich rządy, że towary te nie będą reeksportowane bez zezwolenia.

Biuro Handlu Zagranicznego Amerykańskiego Departamentu Handlu ogłosiło dnia 28.III.52, że do zgłoszeń na licencje eksportowe dla towarów strategicznych do 10-ciu krajów, muszą być dołączone w.w. certyfikaty importowe. Do tych 10-ciu krajów należy: Belgia, Dania, Francja, Włochy, Luksemburg, Norwegia, Portugalia, Wielka Brytania, Holandia i Niemcy zachodnie.

Zniesienie ograniczeń na mięso.

Amerykańskie ministerstwo handlu zniosło zakaz importu artykułów mięsnych do USA.

S Z W E C J A

Rozszerzenie liberalizacji importu

Ostatnio zapowiedziane rozszerzenie liberalizacji importu jest bliskie zrealizowania wobec wniosku Państwowej Komisji Handlowo-Przemysłowej, skierowanego do rządu, w którym popiera się 90%-ową liberalizację, szwedzkiego importu. Komisja wychodzi nawet poza ramy zapowiedzi Ministra Handlu, zalecając zwolnienie z obowiązku licencji importu tekstylii, na które stosownie do dotychczasowego zapatrywania winien być nadal ustanowiony kontyngent tak jak na import samochodów i pojazdów. Jest jednak wątpliwe czy rząd posunie się tak dalece, by zwolnić również import tekstylii, przynajmniej do 1. X. tj. do dnia gdy przypuszczalnie uprawomocni się planowane rozszerzenie liberalizacji.

Co się tyczy importu samochodów to będzie on wykorzystany przez Szwecję również nadal jako atut polityczno-handlowy.

Jeśli nadal będą obowiązywały brytyjskie ograniczenia odnośnie szwedzkiego papieru, to wówczas nie będą udzielane żadne dalsze licencje na brytyjskie samochody. Kontyngent importowy w wysokości 70 mln kr. dla samochodów z Niemiec zachodnich został dopiero w połowie zwolniony do wykorzystania. Dalsze udzielenie licencji zależy od tego czy Niemcy zachodnie zgodzą się na obniżkę cła nałożonego na szwedzkie masło z 25% do 15%. Obecne cło nałożone na masło uniemożliwia Szwecji zbyt do Niemiec zachodnich 9 tys. ton, masła, którego dostawa była przewidziana w układzie handlowym,

T U R C J A

Zniesienie monopolu zapalczanego

W dniu 5 maja 1952 r. został zniesiony turecki monopol zapalczany. Poczynając od tej daty nie wymaga się żadnego specjalnego zezwolenia na import zapalek z zagranicy.

U R U G W A J

Zawieszenie systemu "zaprzysiężonych deklaracji"

Z dniem 14.IV.1952 r. zawieszono system "zaprzysiężonych deklaracji" stosowany przy imporcie ze strefy szterlingowej od 12.XII.51 r.

W I E L K A B R Y T A N I A

Zmiana systemu importowego.

Ministerstwo Handlu podało do wiadomości importerom okólnikami Nr. 488, 489, 490 przepisy importowe na drugi semestr 1952 r. dla towarów, niepodlegających już ogólnej licencji importowej.

Pozwolenia importowe będą wydawane na towary pochodzące z krajów OEEC oraz Afganistanu, Sudanu, Brazylii, Chile, Chin, Egiptu, Finlandii, Indonezji, Izraelu, Libanu, Paragwaju, Peru, Saudyjskiej Arabii, Sjamu, Syrii i Urugwaju. Wnioski o pozwolenie mają być złożone do dnia 5.V.52 r. wraz z dowodem, wykazującym wartości cif importu w okresie od 1.XI.1950 - do 31.X.51 dokonanego przez danego importera. Dla towarów podlegających licencjonowaniu ustalone zostały kwoty globalne, które będą przydzielone poszczególnym importerom w zależności do ich dotychczasowego obrotu.

Pozwolenia importowe przyznane w ramach kontyngentów z listopada 1951 tracą swoją ważność z dniem 30.VI.52 r. i na ogół nie będą mogły być odnowione, chyba że w wyjątkowych wypadkach. Import dokonany po tej dacie będzie zaliczany na drugi semestr 1952 r.

Wnioski o pozwolenia importowe na maszyny i surowce przeznaczone do produkcji środków żywnościowych i napojów będą rozpatrywane oddzielnie.

Z W I A Z E K M A L A J S K I

Indywidualne pozwolenia importowe.

Do listy towarów, na które wymagane jest indywidualne pozwolenie importowe dodano: przerobiony tytoń z wyjątkiem cygar, papierosów, tabaki i tytoniu przywożonych w puszkach dla detalicznej sprzedaży.

C Ł A

B E L G I A

Cofnięcie koncesji celnych dla Stanów Zjednoczonych

Decyzja Belgii w sprawie cofnięcia koncesji taryfowych przyznanych Stanom Zjednoczonym tytułem represji za podobne zarządzenie ze strony Stanów Zjednoczonych w stosunku do belgijskich filców kapelusznich, nie było niespodzianką. Rzecznik Departamentu Stanu w Waszyngtonie, komentując to zarządzenie przyznał, że Belgia cofając koncesje taryfowe, które ograniczały pobierane opłaty do 4% ad val. działa w ramach przepisów GATT. Przyznając, że Belgia ma prawo postępować w ten sposób, Stany Zjednoczone nie zamierzają wyciągnąć z tego konsekwencji przez wydanie nowych zarządzeń, które mogłyby pociągnąć za sobą nową represję ze strony belgijskiej.

Decyzja Belgii jest pierwszym wypadkiem oporu stosowanego przez jakiekolwiek z państw kapitalistycznych wobec Stanów Zjednoczonych w ramach GATT.

F R A N C J A

Zmiana ceł na pochodne ropy naftowej

Art.38 ustawy finansowej z dnia 15.IV.1952 r. zmniejsza cło importowe na różne produkty pochodne ropy naftowej i tak: na benzynę, naftę świetlną i inne lekkie pochodne - cło zostało zmniejszone z 15 na 10%; na olej gazowy i opałowy - z 7,50 na 5%.

I R L A N D I A

Zmiana ceł

Zarządzeniami nr nr 592, 593 i 594 wprowadzono zmiany w taryfie celnej, które weszły w życie z dniem 3.IV.1952 r. Zmiany dotyczą różnych gatunków spirytusu, wódek i likierów, tytoniu, tabaki, papierosów i cygar.

Zarządzeniem nr 596 nałożone zostało z dniem 28.III.1952 r. cło na widły do siana, do nawozu, do ziemniaków czy do kamienia /poz.273/ w wysokości 30% ad.val. oraz na trzonki drewniane do szczotek, mioteł, narzędzi, przywożone oddzielnie,

nie jako całość narzędzi czy szczotek - w wysokości 37,5% ad.val.

Zarządzeniem nr 597 przedłużono do dnia 31.III.1953 r. zawieszenie ceł importowych między innymi na następujące towary; artykuły zrobione całkowicie lub częściowo z azbestu, bandaż bawełniany, obuwie, tekturę, węgiel, kawę, liny i sznury, kosy, niektóre wyroby żelazne i stalowe, wyroby z juty, maszyny rolnicze itd.

P A N A M A

Zmiana ceł

Ustawą z dnia 7.II.1952 r. cło na świece ze stearyny i parafiny oraz na pewne materiały budowlane zostało powiększone ze względu na ochronę przemysłu lokalnego.

R O D E Z J A P O Ł U D N I O W A

Przywrócenie cła importowego

Z końcem kwietnia przywrócono cło importowe na następujące towary: wszystkie tekstylia, ubrania, namioty, torebki, i parasole, obuwie, ryby i mięso w konserwach, lekarstwa, rowery i trycikle, wyroby szklane, z paciorków i świecidełek.

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E

Zawieszenie ceł na ołów i cynk

Zarządzeniami Skarbu /Nr 52928 i 52929/ zawieszone zostało cło na importowany ołów w różnej formie jak ruda, sztaby, złom czy związki /poz.taryfy 391 i 392/ oraz na cynk /poz 393 i 394/.

Zarządzenie powyższe obowiązuje od 12.II.1952 do 31 marca 1953 r. Może ono być odwołane o ile średnia cena rynkowa z dostawą do New Yorku będzie wynosiła poniżej 18 centów za lb przez okres jednego miesiąca w roku.

Polityka celna

Neue Zürcher Zeitung z 24.IV.1952 pisze: "Jak donoszą z Waszyngtonu rząd brytyjski doręczył Ministerstwu Spraw Zagranicznych USA memorandum, będące wyrazem obaw powstałych wskutek dążeń amerykańskich w kierunku podwyższenia wielu

stawek celnych. Rząd brytyjski wskazuje na tendencje zaznaczające się ostatnio w USA na różnych odcinkach a dotyczące nie tylko Wielkiej Brytanii, lecz wszystkich partnerów handlowych USA.

Dążenie do wzmożenia ochrony amerykańskiego rynku przez podnoszenie taryf celnych uwidoczniło się w amerykańskiej polityce gospodarczej gdy od czasu przejścia powojennego "boomu", wydano od 1950 r. szereg zarządzeń będących wyrazem protekcjonizmu.

W związku z zaostrzeniem się konkurencji w ciągu ostatnich miesięcy, wzrosła znacznie fala żądań podwyższania ochrony celnej ze strony najrozmaitszych amerykańskich branż gospodarczych i Komisja Taryfowa, w zakresie działalności, której znajduje się badanie tych żądań, znacznie zwiększyła swoją aktywność.

Od momentu wprowadzenia Reciprocal Trade Agreement Act przed 18-ma laty rząd USA prowadził bardziej liberalną o ile chodzi o cła, politykę w dziedzinie handlu zagranicznego.

Położenie administracji utrudnia Kongres, który zajmował często stanowisko przychylnie dla wąskich interesów swych wyborców. To stanowisko Kongresu znajdowało swój wyraz nie tylko w zatwierdzeniu poszczególnych wysokich stawek lecz również w podrywaniu Hawajskiej Karty oraz ograniczeniu rządu USA w wykonywaniu zobowiązań wynikających z GATT.

Gdyby amerykańska Komisja Taryfowa i na jej zlecenie Kongres zajęły stanowisko protekcjonistyczne, to wówczas byłoby ofiarami nie tylko pewne kraje jak Włochy i Wielka Brytania. Zagrożona byłaby cała koncepcja międzynarodowej współpracy gospodarczej¹⁰.

W Ł O C H Y

Utrzymanie obniżonych ciał importowych

Rząd włoski przedłużył do dnia 31.XII.1952 r. obniżkę ciał importowych na towary pochodzące z krajów EPU. Dekret z listopada 1951 r., który wprowadził obniżkę stawek celnych na 98% pozycji oraz zniósł cła na niektóre towary, wygaśnie w dniu 31.III.1952 roku.

00229